National Library
Bibliothèque Nationale
JULY 11 1980

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 26 SESTDIENA, 1980. GADA 5. JŪLIJS, 30. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racina, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca 91214.

SATURDAY, JULY 5, 1980

Baltiešu vēstījums Kanadas valdībai

Baltijas tautu federācijas rīkotā baltiešu deportāciju atceres sarīkojuma nobeigumā 12. jūnija vakarā, ar visu apmēram 500 klātesošo vienprātīgu akceptu nobalsojuma veidā, nolēma Baltijas tautu federācijas Kanadā un Baltijas sieviešu padomes vārdā nosūtīt Kanadas ministru prezidentam vēstījumu, no jauna vēršot viņa uzmanību uz Baltijas tautu likteni. Tālāk sniedzam nosūtītās vēstules tekstu:

„Godājamais ministru prezidenta kungs! Atceroties iedzīvotāju deportācijas 1941. g. no tagad okupētajām valstīm — Igaunijas, Latvijas un Lietuvas, visur Kanadā notiek baltiešu izcelsmes Kanadas pilsoņu sanāksmes šo traģisko notikumu pieminēšanai. Tādēļ no jauna ar vislielāko uzsvaru un steidzamību vēršam Jūsu uzmanību uz sekojošiem faktiem:

1) Baltijas valstīs nesamazinātā gaitā turpinās rusifikācijas process, tā ka pārredzamā nākotnē igauņi, latvieši un lietuvieši var kļūt par minoritātēm paši savās agrāk neatkarīgajās zemēs.

2) Solījumus, kuŗus apzīmogoja Helsinku nolīguma parakstīšana, Padomju savienība nemitīgi pārkāpj, un ir acīm redzams, ka cilvēka tiesību un citu Eiropas drošības un sadarbības beigu nolīguma pārkāpumi ievērojami pieaug.

3) Igaunijai, Latvijai un Lietuvai joprojām liegtas likumīgās tiesības uz brīvību un pašnoteikšanos, kas skaidri izteiktas Helsinku nolīguma un daudzās citās starptautiskās vienošanās, līgumos un paktos.

4) Baltiešu izcelsmes kanadieši mudina Kanadas valdību darīt visu iespējamo, lai iepriekš minēto situāciju labotu. Mēs apsveicam Kanadas pēdējā laika rīcību, ieskaitot atteikšanos piedalīties olimpiskajās spēlēs Maskavā, reaģējot uz visjaunāko starptautisko likumu pārkāpumu — padomju invāziju Afganistānā. Pēc mūsu pārliecības tomēr Kanadai, lai panāktu starptautisku efektu, jāuzņemas vēl tālāka atbildība, kopā ar tās rietumu sabiedrotajiem, lai aizkavētu tālāku padomju agresiju un izlabotu cilvēka tiesību pārkāpumus PSRS un Austrumu Eiropā.

Šīs sanāksmes vienprātīgs atzinums — mudināt Jūs, ministru prezidenta kungs, un Jūsu valdību ar visiem iespējamiem līdzekļiem steidzināt Baltijas valstīm līdz šim nodarīto netaisnību izlabošanu un turpmāku pārkāpumu novēršanu."

Tautas sēru dienas aktā Toronto. Augšā karogu parāde. Apakšā pa kreisi — sarīkojuma galvenais runātājs Viktors Hermans, kas ilgus gadus pavadījis padomju spaidu darbu nometnēs un cietumos. Pa labi klausītāji.
Foto: V. Plampe

14. jūnija pieminas sarīkojums Toronto

Baltijas tautu federācijas Kanadā un Baltijas sieviešu pad. rīkotais 14. jūn. atceres sarīkojums 12. jūnija vakarā Broktona vidusskolas auditorijā Toronto bija pulcinājis ap 500 Baltijas tautu piederīgo. Svinīgo aktu ievadīja ar Baltijas tautu karogu ienešanu, ko vadīja Edmunds Ozols. Latvijas karogu nesa R. Brītals ar asistentiem A. Šternu un A. Krūmiņu, Kanadas — V. Kalniņš, bet Tērvetes skautu vienības — vadītājs J. Treimanis

Pēc Kanadas himnas lūgšanas vārdus teica lietuviešu mācītājs Šimanavičs. Iejutīgu ievadījumu mūzikālajā sniegumā ar trijām dziesmām deva igauņu baritons Avo Kittasks pianista Čarļa Kippera klavieru pavadījumā.

Spēcīgu uzrunu teica pašreizējais Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdis T. Kronbergs, apskatot 14. jūnija lielās deportācijas priekš 39 gadiem. Kopš tā laika okupētajās Baltijas valstīs vēl tagad turpinās krievu komūnistu terrors.

Galvenais runātājs amerikānis Viktors Hermans norādīja necilvēcīgos apstākļus, kādus piedzīvojis padomju spaidu darbu nometnēs un ilgajā ieslodzījumā, kad iepazinies ar komūnismu jo pilnīgi. Viņš redzējis arī deportētos no Baltijas valstīm un aicināja būt nomodā par apspiesto tautu brīvību. Auditorija viņa stāstījumu noklausījās ar lielu interesi, veltījot ilgus aplausus.

Mūzikālajā daļā četras dziesmas atskaņoja vīru ansamblis Kalvis Juŗa Dzeguzes vadībā ar solistu J. Rudzīti. Lietuviešu sieviešu un jauktais koris Volunge ar diriģentu D. Viskontas un vadītāju S. Freimani nodziedāja 7 dziesmas.

Akta dalībnieki ar roku pacelšanu pievienojās Baltijas sieviešu padomes Kanadā — priekšsēdes Ināras Leimanes nolasītajam vēstījumam. Kanadas ministru prezidentam Trudo, pēc tam pacilāti izskanēja triju Baltijas valstu nacionālās himnas.

Aktā, bez visu triju Baltijas tautu konsuliem un centrālo organizāciju priekšniekiem, piedalījās arī archibīskaps A. Lūsis. Akta norisi vadīja Baltijas tautu federācijas Kanadā vicepriekšsēdis Lāss Leivats. O. K.

Neziņas un briesmu periods

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKA

Šīs vasaras pirmais svarīgākais politiskais uzvedums — Venēcijā notikusī Septiņu valstu konference jau pieder vēsturei. ASV, Japānas, Rietumvācijas, Francijas, Itālijas, Lielbritanijas un Kanadas kopīgi parakstītais komunikē patiesībā ir nenozīmīgu diplomātisku frāžu savārstījums. Par vienīgo panākumu varētu uzskatīt pieņemtos lēmumus inflācijas apkaŗošanā, starptautiskā kredita ierobežošanā un mēģinājumu iegūt neatkarību degvielu ziņā no eļļas produkcijas valstīm.

Konferences neoficiālais mērķis — saglābt rietumu alianses vienības sairšanu, mobilizēt spēkus Pad. savienības ekspansijas apturēšanai un pilnīgi atrisināt rietumu pasaules saimnieciskās problēmas — nebūt nav īstenojies. Džimijs Kārters nespēja pārliecināt konferences dalībniekus par savu brīvās pasaules vadoņa lomu. Kārters neiedrošinājās pārmest Francijas prezidentam Žiskāram vienpusīgo tikšanos ar Kremļa diktātoru Brežņevu. Ar to viņš faktiski neitrālizēja sava jaunā ārlietu ministra Maskija drošo politisko debiju, jo Maskijs vēl tikai nesen asiem vārdiem nosodīja šo izaicinošo Francijas soli. Tāpat Kārters nespēja aizkavēt Bonnas kanclera Helmūta Šmita bīstamo politisko koķetēšanu ar Pad. savienību. Neievērojot iepriekšējo Kārtera brīdinājumu, Šmits tomēr tiksies ar Brežņevu.

Kārteram raksturīgā svaidīgā politiskā žonglēšanās aktā viņš pēkšņi preses pārstāvjiem apgalvoja, ka Žiskāra un Šmita sarunas ar Brežņevu nemaz neesot tik nosodāmas, un tās varbūt nākšot par labu tālāko politisko notikumu attīstībai. Bonnas kanclers Šmits kādā kokteiļa partijā Kārteru ASV prezidenta vietā nodēvēja par „Džordžijas prezidentu". Vašingtonas un Bonnas attieksmes ir bīstami saasinājušās, un atliek tikai zīlēt, kādas tās izveidosies pēc Šmita sarunām ar Brežņevu.

Irānas problēma faktiski jau paslaucīta pagultē. Ja tas tā noticis, tad izskaidrojums meklējams Kārtera izmisīgos centienos panākt vēlēšanās lielāku tautas atbalstu. Varbūt ka prezidenta Bani Sadra demisijas piedraudējums un šacha negaidīta fiziska noiešana no skatuves stāvokli Irānā vēl vairāk sarežģīs, bet amerikāņu ķīlnieku likteni tomēr neatrisinās.

Venēcijas konferences laikā Brežņevs, lai sašķeltu rietumu aliansi, negaidot nāca klajā ar pārsteidzošu deklarāciju par daļēju sarkanarmijas okupācijas spēku atvilkšanu no Afganistānas. Šo Brežņeva blefu konference pareizi novērtēja. Vienas divīzijas vai kalnainam apvidum nepiemērotu tanku atvilkšana faktisko Afganistānas okupāciju negroza. Neievērojot septiņu valstu vadoņu personiskās pretišķības Afganistānas jautājumā, vismaz formāli, pieņēma saskaņotu, Maskavu nosodošu rezolūciju. Kā lai izskaidro to, ka ieradies Belgradā Kārters tomēr Brežņeva rietumu pasaules sašķelšanas gājienā saskatīja zināmu pozi-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA Amerikā

SESTDIENA, 1980. GADA 5. JŪLIJS, 26. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2H9, tālr. 465-7992. Nujorkas redakcijas vadītāja: V. Irbe, 4695 Roumbouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 994-7817. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1265 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmaņģis, 28 Tuffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nelūgtos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai inicīļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešim — 18 dol., 3 mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

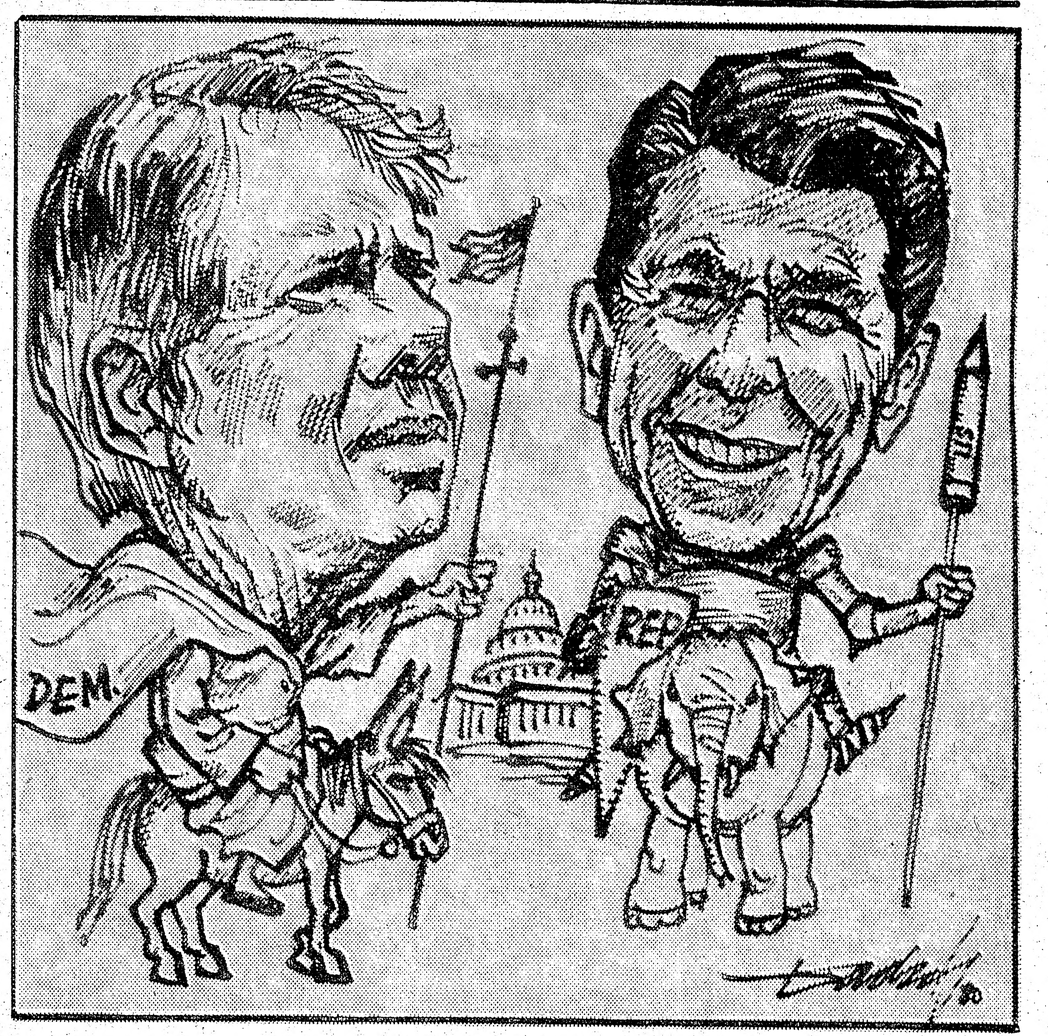

Kārters un Rīgens — kandidāti uz Balto namu.

Irāna un Afganistāna

Islambadā, Pakistanā, notika islama valstu sanāksme, kuŗā piedalījās arī Afganistānas nacionālo partizānu pārstāvji. Viņus sanāksmē nepielaida kā atsevišķu vienību, tāpēc Irāna afganistāņu pārstāvjus uzņēma savā delegācijā. Afganistāņu cīnītāju pārstāvis ajatolla Mosani dedzīgi aicināja islama valstis vērsties pret Pad. savienību un prasīt Afganistānas okupācijas izbeigšanu. Mosani aprādīja, ka krievu lidmašīnas rēgulāri apšauda afganistāņu ciemus, nonāvējot sievietes un bērnus. Nesenajos gaisa uzbrukumos Gazni provincē dzīvības zaudējuši ap 5000 afganistāņu. Divi miljoni afganistāņu kopš padomju okupācijas atstājuši Afganistānu un devušies bēgļu gaitās. Afganistānas iedzīvotājiem ir nepietiekoša pārtikas piegāde, un daudzās vietās iedzīvotāji cieš badu. Trūkst arī ārstniecības līdzekļu. No Kabulas mūzejiem krievi izvāc islama grāmatas un citus vēstures materiālus un aizved uz Maskavu.

Afganistānas nacionālo cīnītāju prasības visnoteiktāk atbalsta Irānas ārlietu ministrs Gotbzadehs, bet kreisās arabu valstis, kā Lībija, Sīrija un Alžīra, bija pret tām vēsas. Šīs valstis labprāt gribētu aicināt atpakaļ islama valstu konferencē tagadējo Afganistānas valdību, kuŗu pēc krievu iebrukuma no konferences izslēdza.

Pēc Gotbzadeha asā uzbrukuma šāds nokārtojums nebija iespējams. „Katra laupīta dzīvība, katra izlieta asins lāse un sagrauta māja ir Padomju savienības atbildība, un to nekad nevar aizmirst," teica Gotbzadehs un aicināja uzskatīt Afganistānas atbrīvošanu par islama valstu „svēto lietu", līdzīgu kā Palestīnas arabu neatkarību.

Par spīti kreiso arabu valstu protestiem, konference pieņēma lēmumu izsludināt „svēto karu" Afganistānas atbrīvošanai, un Saudi Arabija piešķīra šim vajadzībām 11 miljonu mārciņu atbalstu. Līdzekļus piesolīja arī Apvienotie arabu emirāti un Malāzija. Konference aicināja arabu valstis neatzīt Babraka Karmala leļļu valdību.

Maskavai vairojusies pārliecība, ka lēmums iebrukt Afganistānā esot bijis kļūmīgs un neesot nesis Padomju savienībai cerētos ieguvumus, bet iesaistījis to nepārredzami ilgā karā pret partizāniem un noskaņojis pasaules sabiedrisko domu pret Padomju savienību. Kļūmīgais lēmums radies galvenokārt tāpēc, ka politbirojs Maskavā nepareizi aplēsis amerikāņu rīcību Irānā. Pēc amerikāņu diplomātu sagūstīšanas Teherānā krievi bijuši pārliecināti, ka amerikāņi mēģinās gūstekņus atbrīvot ar militāru akciju. Saceļot lielu troksni par šādu amerikāņu rīcību, tad paliktu nepamanīts krievu iebrukums Afganistānā.

Politbiroja vīri nav aizmirsuši, cik laimīgi tie bija 1956. gadā, kad iebrukumu Ungārijā varēja izdarīt Suecas akcijas ēnā, līdz ar ko pasaules uzmanība lielā mērā bija novērsta no krievu brutālās rīcības. Šoreiz Maskava bijusi ļoti pārsteigta, ka amerikāņi savu militāro rīcību Teherānas gūstekņu jautājumā aprobežojuši tikai ar ļoti vēlu izdarītu un pie tam nesekmīgu un pusceļā pārtrauktu mēģinājumu gūstekņus atbrīvot.

Brežņeva mēģinājums panākt sarunas Afganistānas jautājumā esot izskaidrojams ar atzinumu, ka Afganistānas iebrukums neesot nesis Pad. savienībai nekā laba un jāmēģinot šo jautājumu atrisināt sarunās ar rietumvalstu pārstāvjiem. Tāpēc arī Brežņevs esot meklējis sastapšanos ar Francijas prezidentu Žiskāru Destēnu, kaut šī sastapšanās nedeva nekādu ieguvumu nevienam no sarunu partneŗiem.

L. A.

Lasītāju vēstules

BREMZE — DAUDZIE VĒLĒTIE AMATI

Tā tas bija agrāk — dzimtenē un tagad — trimdā, ka nacionālpolitisko darbu uzkrauj uz intelligences — akadēmiķu pleciem, bet parasti kādas ⅔ kā veco, tā jauno akadēmiķu izvairās ieņemt organizācijās vēlētus amatus: „A', ko es tur, lai iet un darbojās citi". Protams, rodas „tie citi" labas sirds cilvēki, kas uzņemas ikvienu amatu, ko vien tiem piedāvā. Cīņa cīņas galā! Runāšu konkrēti par mūsu centrālajām organizācijām, ALA, PBLA un LBF.

Šķiet, ka Amerikas latv. apvienības tā PBLA valdē, tāpat Latv. brīvības fonda pārvaldē maz būs to ievēlēto un iecelto amatvīru, kam bez ģimenes un maizes darba būtu tikai viens amats. Trimdā viena no vissvarīgākām ir PBLA ar LBF kā financiālo bazi cīņai par Latvijas brīvības atgūšanu. Latviešu presē lasām, ka 29. ALA kongresā, LBF ziņojumā, ir izskanējušas balsis, ka daudzi PBLA projekti nav īstenojušies, jo LBF augļi esot par maziem, ienāk maz iemaksu. LNAK valde, tāpat Austrālijas latviešu centrālā organizācija, pretendē uz kādiem 25 proc. no LBF kapitāla augļiem lokālajām vajadzībām.

LBF darbība ir gaužām lēna (Fonda noteikumi nepilnīgi) ienāk par maz ziedojumu, lai apmierinātu visas PBLA prasības. Bet kā lai ienāk ziedojumi, ja nav kas spētu aktīvi darboties LBF pārvaldē. Piem. V. Kārklis jau kopš 1977. g. 1. janvāŗa uzņēmies LBF pārvaldes priekšsēža amatu, bet 28. ALA kongresā ievēlēts arī ALA valdē, uzņemoties vēl ALA financu komisijas priekšsēža un ALA statūtu komisijas priekšsēža amatu. 29. ALA kongresā ievēlēts par ALA kasieri. LBF priekšsēža vietnieks R. Līdums ievēlēts par ALA financu komisijas vadītāju un ALA kasiera vietnieku; ALA finances tātad atrodas it kā LBF pārvaldes rokās.

ALA kasiera amats, pēc manām domām, ir viens no pārslogotākiem. Viņam veicami vismaz kādi 10.000 ienākumu ieraksti, izdevumu rēķini, konti, pārskati u.t.t. Tagad LBF pārvaldes priekšnieks V. Kārklis līdz ar savu viceprieksšēdi R. Līdumu nodevušies ALA darbam, LBF tā atstāta pašplūsmai. Ja V. Kārklam ALA darbs liekas tuvāks, lai to turpina, bet tad būtu jāmeklē jauns LBF pārvaldes priekšnieks. No savas puses vēlētos ieteikt Pēteri Upīti no Konektikatas, kuŗu pazīstu jau kā Latvijas laika aktīvu sabiedrisku darbinieku.

Jānis Dimants sen.,
Aijovā, ASV

GRŪTI SAPROTAMA LOĢIKA

Sakarā ar M. Lejiņas (Toronto) vēstuli (LA 21. jūn.) kuŗā viņa ziņo, ka ....„sakarā ar paredzētām 'Varoņdarbu' izrādēm Toronto un Nujorkā, rīcības komiteja lūgusi Latviešu centram 2000 dol. aizdevumu", lasītājam grūti izsekot viņas loģikai, jo tie, kuri iebilst pret autores nacionālās gaumes trūkumu, sensāciju meklējot izmanto mūsu varoņu simbolus lētā satīrā (protesti ir tikai pret to), M. Lejiņas vārdiem: . . . „ir pazaudējuši ideālismu un atbalsta tieši to, par ko priecāties var vienīgi mums naidīgā akupācijas vara Latvijā".

Hm! Vai tik nebūs otrādi?

Gan jāpievienojas rakstītājas nobeigumam, ka . . . „reiz Lāčplēsis savu naidnieku vienu pašu lejā grūdīs, noslīcinās atvarā!" . . . bet tas nu gan nebūs „Varoņdarbu" Lāčplēsis, kuŗa domas un ideāli sniedzas pavisam citos novados.

V. Kārkliņš, Sadberijā, Ont.

KĀPĒC MĒS KLUSĒJAM?

LA 14. jūnija numurā ievietots prāvesta Votkus raksts: „14. un 17 jūnijs". Prāvests sirsnīgos vārdos aptver mūsu tautas ciešanas, ko mēs nedrīkstētu aizmirst. Bet mēs jau arī to nekad neaizmirstam. Mēs brēcam tik ļoti, ka Dievam no mūsu brēkšanas jau būs „aizkritušas ausis", bet mēs klusējam tur, kur mēs nedrīkstam klusēt. Kā ir ar Svētā gara izliešanas svētkiem? Avīzē gan parādās kāda fotografija vai mākslinieka bildīte ar īsu apzīmējumu — „Vasaras svētki", bet vai ar to pietiek? Šo rindu rakstītājai no daudziem cilvēkiem nācies dzirdēt: „Ko, vai tad šodien ir Vasarsvētki?" — „Kad tad bija Vasarsvētki?" Tie cilvēki kas reti apmeklē baznīcu, nekad nezina šos lielos baznīcas svētkus, un lielākā daļa arī nezina šo svētku nozīmi.

Kad Jēzus gāja uz Jeruzalemi savu pēdējo gājienu, tad Viņš neticīgajiem jūdu mācītājiem atbildēja: „Es jums saku, ja šie klusēs, tad akmeņi brēks!" Ir zīmīgi, ka Jēzus necīnījās pret romiešiem kas apspieda jūdu tautu, bet Viņš cīnījās pret tiem, kas Viņa vārdu gribēja noslāpēt. Lūgums prāvestam: Citreiz rakstiet šai avizei arī par Svētā gara izliešanas svētkiem un to nozīmi.

Austra Vītoliņa, Toronto

ATZINĪGI VĀRDI

Būtu vēl papildināma kpt. T. Volberga vēstule „Pateicība" (LA 7. jūnija n-rā), izteikta ģen. O. Dankeram. No savas puses varu piebilst, ka uzlikdams savā laikā ģenerālim kā goda filistram konventa vārdā un uzdevumā galvā deķeli, tas priecīgi to saņemdams izsaucās: „Nu tad lai iet pa študentu modei ar'." Pārrunājām, ka nu mums kortelī skaitās vairāki ģenerāļi, lāčplēši u.t.t. Ģenerāli Priedi gan atzinām par vecāko. Mūsu konfilistri vienmēr atzinīgi izteikušies par ģen Dankeru

Mag. iur. E. Lapiņš,
Grand Rapidos

VAI PALIKUŠI TIKAI SOCIĀLDEMOKRATI?

Pēc Otrā pasaules kaŗa bija lieli kīviņi starp Bērziņa piekritējiem un „valdmaniešiem". Kaŗi apklusuši, Alfrēds Valdmanis un Alfreds Bērziņš veļu valstī. Kur palikuši mūsu parlamentārieši? Ar Bruno Kalniņa un J. Rituma balsi tagad runā sociāldemokrati. Kur palikusi Zemnieku savienība? Tā jājautā, izlasot chroniku, ka miris agrākais 3. un 4. Saeimas deputāts Gailītis bet neviena sēru sludinājuma? Vai G. amats vācu laikā būtu padarījis viņu par Zemnieku savienības „nebiedru", jebšu šī partija arī jau būtu „pie tēviem"?

Jūlijs Celmiņš, Grand Rapidos

Klīvlandes DV teātris

ASTRĪDAS JANSONES DRĀMA ATKAL SVEŠINIEKI

Jauna autore, jauna luga, jauni aktieŗi. Laikam Jansones pirmais darbs. Viņa ir Klīvlandes Latv. biedrības priekšniece, vispār ļoti aktīva latviešu sabiedrībā. Lugu iestudējis Artūrs Rubenis, gatavojoties teātŗa dienām Čikagā. Aktieŗu vairums vidējā paaudze, gados jaunāks vienīgi Haralds Mazzariņš un 15 gadus vecā vidusskolniece Baiba Ieviņa. Lugas pamatsaturs resp. vieta ir latviešu pašreizējā grūtā, sapostītā dzīve okupētajā Latvijā. Tur no Ņujorkas atbraukusi uz palikšanu pie savas 20 gadīgās meitas Lauras un sava bijušā vīra Arnolda Rūta Ābele, kuŗas otrais vīrs Amerikā miris. Viņa nemaz nezina, ka Laura nav viņas meita, to nezina arī Laura, ne kāds cits. Rūtas vīrs, kuŗš viņu izaicinājis no Amerikas, ir bijušais leģionārs, daudz pārcietis izsūtījumā, kļuvis alkoholiķis. Rūta ir ļoti vīlusies gan ar savu vīru, gan nebadzīgajiem dzīves apstākļiem, kur viņas piederīgajiem jādzīvo kopā ar krievieti. Tā visu izspiego, zog, pataisa netīru, bet nav citas izejas. Netīrā krieviete izzog no katliņa pat gaļas gabalu, kas kaut kā iegūts ar lielām grūtībām. Rūta visu to nespēj ilgi izturēt. Visvairāk viņu satrauc Arnolda nemitīgā dzeršana un naidošanās ar savu iedomāto meitu. Tāpēc viņa izšķiŗas atgriezties Amerikā. Šādā traģiskā notonējumā tad drāma beidzas.

Lugas sākums izstiepts nevajadzīgos dialogos. Dažas situācijas režisors izveidojis pārāk histeriskas. Gaŗumā pārspīlēta arī Rūtas meitas Lauras daudzreizējā izģērbšanās apakšveļā, slepeni pielaikojot mātes no Amērikas atvestās kleitas. Publika labu laiku paliek neziņā, kādā sakarā un kāpēc tas notiek. Tāpat pārāk vēlu noskaidrojas, ka Laura nemaz nav Rūtas meita. Ir vairākas grūtāki izprotamas un bez iebildumiem akceptējamas lugas satura sakarības. Tomēr visumā lugas reālistiskais saturs ir intriģējošs, dzīvs, izņemot pirmā skata sākumu. Visi aktieŗi, izņemot Ilgu Rubeni un Haraldu Mazzariņu, ir tikai iesācēji, pat pirmo reizi uz skatuves, tāpēc viņu debijas nevar vērtēt ar pārāk stingru mērauklu. Autore vairākas reizes viesojusies Latvijā, tāpēc viņa pazīst turienes latviešu dzīvi. Pati viņa sekmīgi tēloja netīro, zaglīgo krievieti. Rūtu tēloja Ilga Rubene, kuŗa bagātīgi apdāvināta gan teātrī, gan mūzikā. Bija jau labi, bet dažu citu reizi par viņas veiksmēm esam priecājušies vēl vairāk. Rūtas draudzeni, kuŗas „dzīvoklī" viņa piemetusies, itin veiksmīgi veidoja diriģente Ausma Pirktiņa. Vēl jāpiemin arī Arnolda mīļākā Valda Mediņa, kuŗas meita ir Laura, ne Rūtas. To tēloja Astrīdas māsa Mundrīte.

Visizcilāki veiksmīgais bija vienīgais lugas vīrietis Haralds Mazzariņš. Izņemot iesākumu, iestudējums dzīvs, kaut arī aktieŗu kvalitāte nevienāda. Izdarīgi savā lomiņā turējās arī skolniece Baiba Ieviņa. Skatuves atribūti videi piemēroti, bet tur neiederējās ne tik izskatīgi trauki, ne ļoti spīdošie virtuves katliņi. Vai tad neizskatīgāku tiešām nav vairs nevienā latviešu mājā? Labprāt būtu aizdevis savus. Visumā ar izrādi skatītāji bija apmierināti. Ar nedaudziem iebildumiem atsauksmes caurmērā pozitīvas.

J. Kalnietis

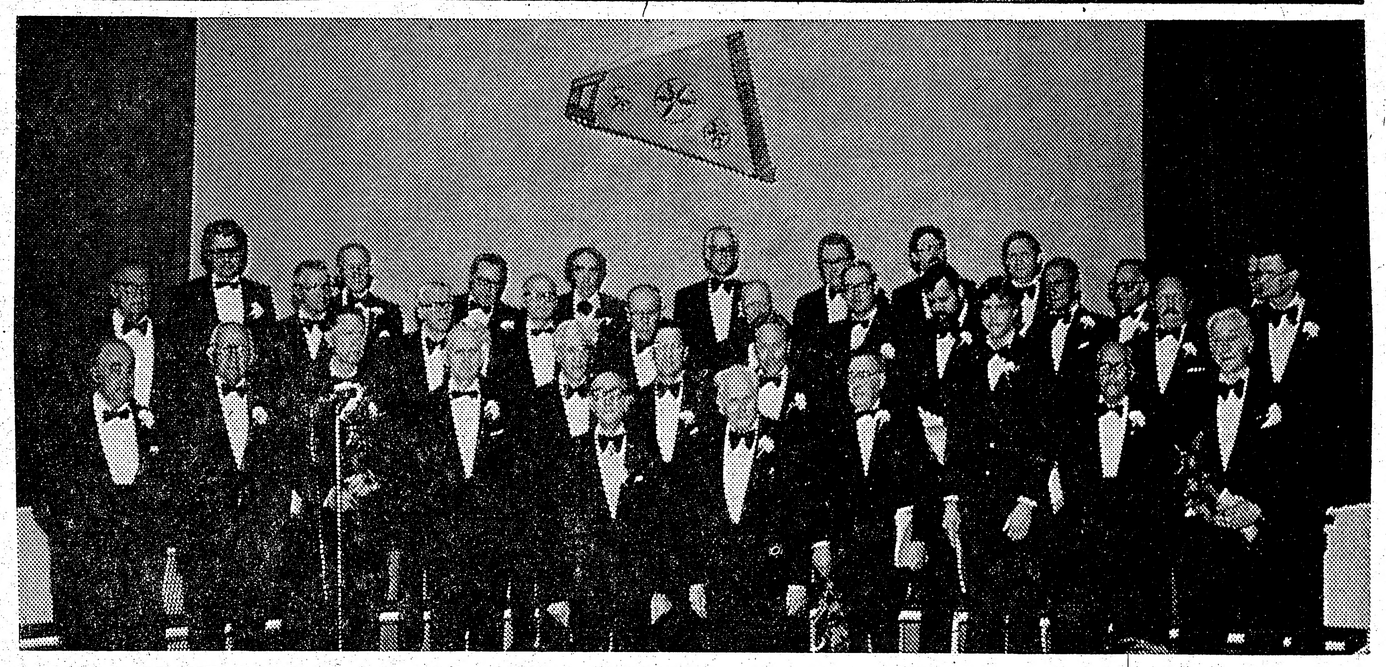

Apvienotais DV Milvoku vīru koris un Kalamazū vīru koris, kas koncertēja Milvokos. Priekšā diriģenti R. Zuika (pa kreisi) un V. Aparjods. Foto: V. Jaunkalnietis

Bēgļu likteņgaitas

KRISTAPS BACHMANIS LATVJU TAUTA BĒGĻU GAITĀS, PIRMĀ DAĻA, 311 LP., GAUJAS APGĀDS

Latviešu tautas likteņgaitas abos pasaules karos bijušas ar daudzām parallēlēm, kaut notikumi gājuši pretējos virzienos. Pirmajā karā nodibinājās latviešu strēlnieku bataljoni (vēlāk pulki), kas cīnījās krievu pusē, latvieši bēga no vāciešiem (prūšiem) uz Vidzemi, Igauniju un Latgali, pēc tam tālāk uz Krieviju, kur dibināja dažādas latviešu bēgļu organizācijas un komitejas, vēlāk izveidojot koporganizāciju: „Latviešu bēgļu apgādāšanas centrālkomiteja".

Otrā pasaules karā nodibinājās Latviešu leģions vāciešu ieņemtajā Latvijā. Civīliedzīvotāji bēga no krieviem (bolševikiem), no Latgales un Vidzemes uz Kurzemi, lai pēc tam meklētu tālākus ceļus, kā paglābties no kara vai, citām briesmām Vācijā un Zviedrijā. Nodibinājās latviešu valdība Kurzemē un Vācijā, kaut tās darbības laiks bija nesamērīgi īss. Izveidojās citas latviešu organizācijās, kas apvienojušās centrālās organizācijās. Pirmajā karā bija „bēgļu laiki", otrā — „došanās trimdā".

Abos gadījumos latviešu zemnieki atstāja savas sētas un zirgu pajūgos devās pretim nezināmam bēgļu liktenim. Ratos bija sakrauta pārtika un citi nepieciešami priekšmeti, līdzi dzina dažus lopus. Pilsētnieki savas dzīves vietas atstāja ar vilcieniem, bet Otrā pasaules karā arī ar kuģiem no Rīgas, Liepājas un citām ostām uz Vāciju, arī laivās uz Zviedriju, bet daudzos citos gadījumos ar rokas ratiņiem vilka sev līdz visu pārpalikušo „iedzīvi" cauri svešām zemēm. Pirmajā karā daudzi bēgļi palika Krievijā, pēc Otrā pasaules kara latviešu trimdinieki izklīda pa visu pasauli.

Pirmā kara bēgļu gaitas plašāk aprakstītas grāmatās, Otrā kara bēgšanas laiks parādījies gandrīz tikai periodikā, plašāki apcerējumi par trimdas laiku grāmatās.

K. Bachmaņa atmiņas Latvju tauta bēgļu gaitās ir dienas grāmatas veidā, kas sākas ar kara izcelšanos 1914. gadā, kam seko vāciešu iebrukums Kurzemē un latviešu tautas bēgļu gaitas, pie kam grāmatas pirmā daļa nobeidzas ar latviešu bēgļu koporganizācijas nodibināšanu Pēterpilī.

Sākumā Kurzemes bēgļi domāja, ka pēc dažām dienām krievi vācu uzbrukumus atsitīs un viņi varēs atgriezties mājās. Šīs cerības ātri izzuda. Daļa bēgļu bija paņēmuši līdz tikai kādu kukuli maizes un mazliet citas pārtikas, cik nu ātrumā varēja sameklēt. Citiem vezumos bija labības maisi un gaļa, bet arī šie krājumi ātri izsika. Dažreiz pietrūka pat dzeŗamā ūdens. Dažās vietās latviešu zemnieki bēgļus paēdināja, citur neatļāva atpūsties uz saimniecības zemes. Bija vietas, kur lopiem varēja sagādāt barību, citur tos salaida auzu laukos vai pļavās, kas dažreiz beidzās ar dusmīgu vārdu izmaiņu. Kādā citā vietā bēgļi naktsguļai novietojušies kartupeļu laukos.

Pārtikas trūkums ātri lika manīt izsalkumu, dažās vietās izveidoja bēgļu ēdināšanas punktus. Daži manīgākie te ieradās ar lieliem traukiem, vēloties saņemt ēdienu lielai ģimenei, kaut dažreiz izrādījās, ka ēdējs tik viens, atlikums izbarots „cūcim", bet daži bēgļi palika bez viras. Bēgļiem no iešanas bija kājās tulznas, sliktais laiks samērcēja līdzpaņemto pārtiku un drānas, grūtības radīja pārcelšanās pār upēm, it sevišķi Daugavu, bēgu rindas uz ceļiem kļuva arvien garākas. Par bēgļu postu un ciešanām liecina izbrauktie smilšu ceļi, lopu izmīņātās takas ceļmalās, nobradātie labības laukī, mežos un grāvmalēs smird krituši un neapraktī lopi, slimo lopi un cilvēki. Bēgļu sejas ir pelēkas, viņu kustības lēnas un bezspēcīgas, katram savas bēdas, tie negrib klausīties citu žēlabās.

Bēgļi pulcējas pie dzelzceļu stacijām, kur izveido ēdināšanas punktus. Tur darbojas rekvizīcijas komisijas, kas no bēgļiem pieņem lopus un citu mantu. Bēgļi pie stacijām gaida uz vilcieniem, kas viņus aizvedīs tālāk uz plašo Krieviju. Brauciens sarkanos vagonos ir lēns un vienmuļš, daži var lietot trešās klases pasažieru vagonus. Maskavā pirmie latviešu bēgļi ieradušies 1915. gada maijā. Tas bijis laikā, kad dažas grupas Krievijas galvaspilsētā rīkojušas graušņus pret vāciešiem, kur cietuši arī daži turīgi latvieši. Šinī laikā sāka veidoties latviešu biedrības un komitejas. Neviens no latviešu komitejas neskaita darba stundas, neviens nesaņem atlīdzību, visi meklē bēgļiem maizi, darbu un pajumti. Grāmatā minēti daudzu bēgļu aprūpes organizāciju darbinieku vārdi un bēgļu skaits dažādās pilsētās.

Kongresā 1915. gada 30. un 31. augustā nodibina „Latviešu bēgļu apgādāšanas centrālkomiteju". Te arī pieņēma rezolūciju, kas bēgļiem ieteic palikt tuvāk dzimtenei, tie nav sūtāmi uz tālākiem apgabaliet Sibirijā. Latvijas iedzīvotājiem, it sevišķi vecajiem, nebūtu ieteicams atstāt savu dzimto sētu, bet kara dienestam derīgiem vīriešiem un jaunavām jāatstāj dzimtene. Grāmatā ievietoti 20 foto attēli. Tajā pārskatāmi var iepazīties ar toreizējo latviešu bēgļu likteņiem un dzīves grūtībām. Daudziem no viņiem bijuši līdzīgi piedzīvojumi un pārdzīvojumi, grūtības un skumjas, bet arī kopēja ticība Latvijas brīvībai un neatkarībai. Un kā tagad?

V. Irbe

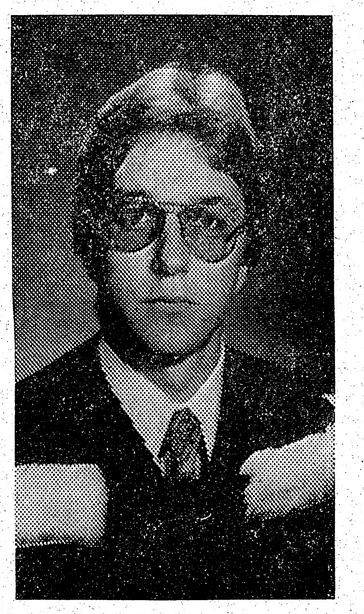

Paulis Šķelteris beidzis Toronto universitāti ar ķīmijas inženieŗa gradu (B. A. Sc.). Viņš studijas turpinās, speciālizējoties skaitļotāju nozarē. Pieder pie korporācijas Gersicania saimes.

Guna Ikona

LĪKSMĪBAS BRĪŽI

Līksmības brīži —
arī tie apaugs
(kārtu kārtām)
arvien biezāku laika sūnu,
aizsegsies
skrejošu gadu mākoņiem,
tikai retumis
pazibēs pagātnes zilā debess—
kā bezgalības plaši
atvērtā acs.

Rita Grizāna beigusi Vindzoras universitāti ar bakalaura gradu (Science of Nursing). Iepriekš viņa ieguvusi R.N. gradu Džordža Brauna kolledžā Toronto. Pašlaik strādā par mācībspēku Sanklēra kolledžā Vindzorā, turpinot strādāt arī Forda slimnīcā Detroitā. Pieder pie stud. apvienības Dzintars saimes.

AR LATVIJAS KAROGU AMERIKĀŅU SKATĒ

Šejienes amerikāņu skautu apgabala darbības skatē, kas nesen Vestallisā aizņēma Viskonsīnas gadskārtējo izstāžu celtnes un laukumus, piedalījās arī mūsu Gaujas (11.) skautu vienība. Vienības skauti ar Latvijas karogu stāvēja dižskates atklāšanas parādē. Latvijas valsts krāsas visu laiku plīvoja arī pie mūsu novietnes, kuŗā, starp citiem eksponātiem, bija arī vairāki, kas atgādināja Latvijas karoga 700 gadus.

Skatē bij redzami arī Brīvības pieminekļa lielformāta attēli un krāšņākie Rīgas un Latvijas skati. Vairāki tagad reti uzņēmumi atgādināja skautu darbības notikumus brīvajā Latvijā, piem. skautisma dibinātāja lorda Bēden-Paula apciemojumu 1933. gadā Rīgā. Kāds cits foto rādīja Latvijas valsts prezidentu Dr. K. Ulmani ar skautu prezidentu ģen. Gopperu kādā skautu pavasaŗa parādē Vienības laukumā. Bija arī karte, uz kuŗas amerikāņu skatītāji varēja atrast — „kur tad tā Latvija atrodas?" Daudzi citi foto attēli liecināja par latviešu skautu nepilnu 30 gadu ilgo darbību Milvokos Tālavas (15.) gaidu vienības priekšniece A. Namatēva ar vadītāju I. Sakšu bija vienu manekenu ietērpušas latviešu gaidas formā, bet divus — latviešu meitenes un zēna tautas tērpos. Ceturtais manekens bij ietērpts Osvalda Lauzuma (juniora) kādreizējā formas tērpā ar latviešu Dzimtenes skauta un amerikāņu Ērgļa skauta atšķirām un nozīmēm. Bija redzama latviešu skautu un gaidu zīmju kollekcija. Gaidas novietni bija izrotājušas tautiskiem izstrādājumiem.

Skati ar interesi aplūkoja un rīkotāju informāciju uzklausīja Milvoku apgabala skautu prezidents Stīvens un Skautu centra direktors Merits. Pēdējais Skautu centra algotajiem darbiniekiem ieteica katrā ziņā apskatīt šo mūsu novietni. Bija arī daudz citu apmeklētāju. Daudziem Latvijas un latviešu vārds vairs nebija svešs. Tie mūs jau pazina, it sevišķi no latviešu līdzdalības gadskārtējos Tautību svētkos, bet atgadījās arī pa kādam, kam latviešu vārds bija pārsteigums un līdz tam nezināms jēdziens.

Skati noorganizēja mūsu skautu vienības sakarnieks ar amerikāņu Skautu centru — S. Belkovskis un vienības priekšnieks U. Muižnieks, palīdzot pārējiem vadītājiem un Ilmāram Pētersonam, kas gādāja par eksponātu transportu.

R.Č.

Latviešu skauti amerikāņu skautu darbības skatē Milvokos. No kreisās: U. Muižnieks, Ēriks Kākulis, Arnis Kākulis, Zigurds Krūmiņš, Roberts Rozīte un pārstāvis pie amerikāņu skautu stāba S. Belkovskis. Aizmugurē manekeni skautu, gaidu un latviešu tautas tērpos.
Foto: V. Jaunkalnietis

Jaunie dzīvības strauti

Archibīskaps Arnolds Lūsis, kas viesojās Rietumvācijā, par Minsteres ģimnaziju izteicās:

Ko lai es saku par latviešu ģimnaziju Minsterē? Pāris dienas vērojot skolas darbu un skolēnus, man liekas, ka Minsteres ģimnazija ir kā liela upe, kas caur svešuma robežām uzņem savā klēpī daudzus, no dažādām pusēm tekošus strautus, vēršot savus ūdeņus uz mūsu tēvzemes Latvijas pusi.

Minsterē satiekas jaunieši, kas nāk no dažādām zemēm, kas dzimuši dažādās valstīs, auguši dažādā vidē un garīgā gaisotnē. Visi šie jaunieši grib izaugt par latviešiem. To vēloties, viņi apzinās, ka pirmais priekšnoteikums viņiem ir iemācīties labu, pareizu latviešu valodu. Valoda ir tautas dvēsele. Tauta bez valodas ir mirstoša tauta. Tāpēc Minsteres ģimnazijai ir tik nozīmīga vieta trimdas latviešu sabiedrībā.

Vai Minsteres ģimnazija varēs pastāvēt, tas, protams, atkarājas no mums pašiem — īpaši no vidējās un jaunākās paaudzes latviešu atsaucības. Mūsu evaņģeliski luteriskā baznīca Minsteres ģimnazijas darbu pozitīvi novērtējusi, esot lielākai materiālā atbalsta devējai šai skolai. Mēs darām to pārliecībā, ka no ģimnazijas audzēkņu vides nāks ne vien nākotnes sabiedriskā darba darītāji, bet arī daži Kristus evengelija sludinātāji — mācītāji, kas strādās svešuma robežās veidotās latviešu draudzēs.

ELJA kongress Straumēnos

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības gadskārtējais 27. kongress šogad notiks Anglijas latviešu īpašumā Straumēnos no. 22. — 28. jūnijam. Programmā šoreiz paredzēti galvenokārt gados jauni referenti, vairumā paši ELJA biedri. No Latvijas izbraukušie Egīls Levits un Ilona Ribovska-Brūvere runās par minoritātēm Pad. savienībā, šodienas Latvijas kino, kamēr Ēriks Rūsis analizēs Eiropas komūnistu partiju attieksmes ar Maskavu. Lilija Zobena salīdzinās folkloras mūziku dažādās tautās, bet par indiešu dievu Zenu un latviešu mentālitāti runās brāļi Māris un Imants Bites.

Divi darba posmi būs veltīti ELJA problēmām: Andris Mellakauls raksturos viņa vadītās ELJA Anglijas nodaļas attieksmes ar ELJA, kamēr paneļdiskusijas par „Eiropas latviešu apvienību — jeb kur likties ELJA pensionāriem?" pārsniegs tiešos ELJA ietvarus. No ELJA biedriem veicinātājiem dzirdēsim Ansi Reinhardu par etnocentrismu, DV jaunatnes nozares vadītāju Induli Kažociņu par jaunatnes pasīvās pretestības aspektu vācu okupācijas laikā un PBLA valdes locekļi Jūliju Kadeli par pārkrievināšanas mēģinājumiem Latvijā, ko illustrēs pierādījumu skate.

Vieglāka rakstura programmā vakaros paredzēti Anglijas nodaļas kabaretisti, pirmo reizi ārpus Vācijas redzēsim „Comoedia Monasteriensis" reviju. Sporta sacensības ar ELJA vadīs Aivars Sinka, kas kopā ar Dzintru Grīnbergu referēs arī par alus darināšanu. Netrūks arī dzejas vakara.

ELJA biedru pilnsapulces sākums paredzēts sestdien, 26. jūlijā, pl. 11, bet lielā kongresa balle jau piektdienas vakarā. Turpat Straumēnos, pirms ELJA kongresu, no 6. — 18. jūlijam notiks 5. Vasaras kursi.

ELJA biedri, veicinātāji, draugi un labvēli aicināti kongresā jo kuplā skaitā.

Velga Zēgnere

Sirsnīgi sveicieni un labākie vēlējumi visiem Siguldas pulka bijušajiem karavīriem un viņu ģimenes piederīgajiem, tāpat draugiem un labvēļiem, sakarā ar

SIGULDAS PULKA PIEMIŅAS DIENU

20. jūnijā.

Siguldas Pulka Piemiņas Fonds

Meklē Jēkabu Kalderauski,

dzim. 1924. g. Iecavā. Pēdējās ziņas no Kurzemes cietokšņa. Bijis Latv. leģiona 1. pulkā. Meklē brālis Austrālijā.

Lūdz rakstīt: Latvijai Amerikā

Par Floridas latviešu dzīvi lasiet mēnešrakstā

SAULAINĀ KRASTA VĒSTIS.

Abonēšanas maksa pret ziedojumiem.

Adrese:

Rev. A. Lamberts, P. O. Box 14566
St. Petersburg, Fl. 33733 USA.

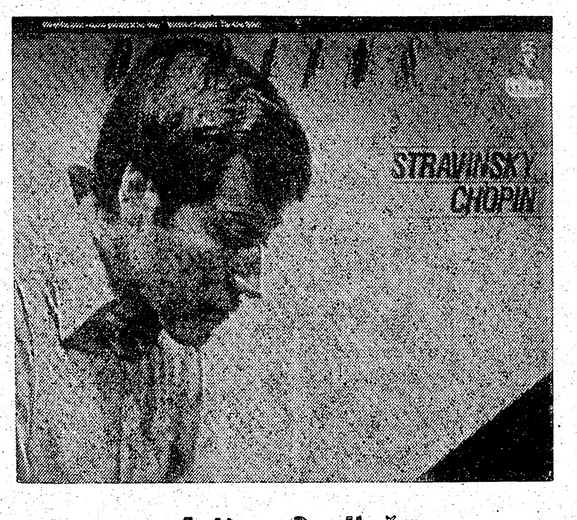

Artūrs Ozoliņš

AQUITAINE'S JAUNĀKAIS IZDEVUMS

Eleanora Sniderman ir izgatavojusi starptautiskā mērogā vienu no vislabākām skaņu platēm, kāda Kanadā vispār izdota.

Artūra OZOLIŅA skaistie toņi visos izpildījuma veidos rāda virtuozu individuālu izpildījumu, kas ienesis jaunu aizraujošu plašumu klasiskajā mūzikā.

Platei līdz programmas piezīmes angļu, franču un latviešu valodā. Plate dabūjama:

Aquitaine Records, P. O. Box 130, Stn. Z, Toronto, Ontario M5N 1A0. Telephone: 226-9608.

Cena: ieskaitot piesūtīšanu $8.98 plūs takse. To pārdod arī C.B.S. records.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcā

491 College Str.,

kā arī spīlestuvē

Afganistanas notikumu atbalsis baznīcā

ARCHIBĪSKAPS ARNOLDS LŪSIS ATGRIEZIES NO EIROPAS CEĻOJUMA

Šinīs dienās no pāris nedēļu ilga ceļojuma uz Vāciju Toronto atgriezās archibīskaps Arnolds Lūsis. Par savā ceļojumā redzēto un dzirdēto archibīskaps mūsu laikraksta līdzstrādniekiem izteicās:

Devos ceļojumā uz Vāciju galvenokārt divu iemeslu dēļ, proti, lai piedalītos Vācijas latviešu mācītāju un draudžu delegātu konferencē Eslingenā un lai iepazītos ar Minsteres latviešu ģimnazijas darbību un nākotnes problēmām.

Vispirms ierados Minsterē. Tur iepazinos ar skolas darbību, piedalījos skolotāju apspriedē un kā novērotājs arī pēdējās klases audzēkņu abitūrijas pārbaudījumā bioloģijā. Bez tam skolas audzekņiem un citiem klausītājiem nolasīju referātu: „Baznīcas devums latviešu tautas kultūrai". Vasarsvētkos piedalījos arī 3 jauniešu ģimnazijas audzēkņu iesvētes dievkalpojumā.

Interese par šo skolu man bija īpaši tādēļ, ka mūsu trimdas draudzes ir lielākās materiālā pabalsta devējas ģimnazijai, un šai sakarībā man dažkārt nākas sniegt paskaidrojumus jautājumos, par kuriem man nebija īstas informācijas. Enerģiskais skolas direktors Arturs Liepkalns apskaidroja, ka apmēram 65 proc. no visiem ziedojumiem, ko skola saņem no latviešu sabiedrības, nāk no mūsu ev. luterāņu draudzēm. Man radās iespaids, ka mācību programma skolā ir augsta, un abitūrienti tagad var iestāties visās universitātēs un visās fakultātēs Vācijā, kur visās studijās lekciju nauda nav jāmaksā. Arī ārpus Vācijas ģimnazijas abitūrienti tiesīgi iestāties augstākās mācības iestādēs.

Nākotnes problēmas saistās ar to, kā skolai nāks audzēkņi no pašu Vācijā dzīvojošo latviešu vidus. Skolas vadība noskaidrojusi, ka pašreiz Vācijā vēl esot ap 200 bērnu, kas skolā varētu mācīties, un skolotāji apmeklē lielākos latviešu centrus, lai sniegtu informāciju un ieinteresētu vecākus sūtīt savus bērnus šai vienīgajā latviešu mācības iestādē — pilna laika ģimnazijā.

Jāpiezīmē arī, ka skolā esot novērstas problēmas, par kuŗām pirms dažiem gadiem izraisījās pārrunas latviešu sabiedrībā. Lieli nopelni šo problēmu novēršanā ir skolas direktoram Arturam Liepkalnam.

Minsterē man bija izdevība iepazīties arī ar Latvijas Sarkanā Krusta archīvu, ko tagad pārzina un kārto Adolfs Šilde. Archīvs ir tiešām bagāts ar materiāliem, kas saistās ar mūsu ierašanos Vācijā Otrā pasaules kaŗa beigās; tur atrodami ap 130.000 latviešu vārdi; norādījumi par viņu turpmākām gaitām, par deportētiem un Pad. savienības soda nometnēs ievietotiem utt. Latviešu trimdinieku vēstures dokumentācijai šie materiāli ir ļoti svarīgi.

No Minsteres devos uz Eslingenu, kur evaņģeliskās baznīcas „Meža mājā" notika mācītāju un draudžu darbinieku gadskārtējā konference, šogad kupli apmeklēta un ar vērtīgu teoloģisku programmu. Vācu valodā referātus lasīja baznīcas virspadomnieks Dr. Gotfrēds Klappers, par Augsburgas konfesijas 450 gadiem. Prof. Gesta Limdeskrogs no Zviedrijas stāstīja par jūdu un kristiešu liturģiju un prof. Heinrichs Sesemans — par Pāvila vēstuli kolosiešu draudzei. Es lasīju referātu par reformācijas sākumiem Rīgā, kā arī sniedzu ziņojumu par mūsu baznīcas darbību un problēmām.

Šīs problēmas galvenokārt saistās, kā to vairākkārt esmu norādījis, ar draudžu garīgo aprūpi un draudzes locekļu novecošanos. Visas pazīmes liecina, ka jau tuvākos gados radīsies stāvoklis, kad mums sāks pietrūkt gados jaunāku mācītāju, kas stāsies Dieva mierā aizsaukto un atpūtā aizejošo mācītāju vietā.

Tie latviešu izceļotāji, kas sāka izklīst svešumā, galvenokārt bija jau pusmūža gados un tagad jau sasnieguši pensionāru vecumu. Draudžu statistika liecina, ka mirušo skaits ir otrtik liels kā draudzēs kristīto bērniņu skaits. 1979. gadā, piemēram, kristīti 298 bērni, bet kapsētas ceļā aizvadīti 588 tautieši. Tomēr jāņem vērā, šos datus izvērtējot, apstāklis, ka kristītie bērni nāk no pēdējos gados veidotām ģimenēm. Manā rīcībā esošie, gan nepilnīgie dati, liecina, ka mūsu jaunās ģimenēs ar retiem izņēmumiem ir tikai 1 vai divi bērni. Proporcionāli draudzes loc. skaitam, visvairāk bērnu latviešiem ir Venecuelā. Tur ir 306 iesvētīti draudzes locekļi un 130 bērni un jaunieši. (10 gadus, no 1970. līdz 1980. gadam draudzēs laulāti 1031 pāris, kristīti 1333 bērniņi) Pagājušā gadā iesvētīti 349 jaunieši, laulāti 228 pāri, puse no laulībām ir ar sveštautiešiem.

Jautāts par notikumiem baznīcu eukumeniskā sadarbībā, archibīskaps norāda, ka notikumi Afganistānā tagad atbalsojas arī eukumeniskās organizācijās, piemēram, Pasaules baznīcu apvienībā.

Šī gada maijā Melburnā, Austrālijā, notikusi Pasaules baznīcu apvienības sasauktā konference „Misijai un evaņģelismam". Konferences gaitā ienācis priekšlikums nosodīt Pad. savienības iebrukumu Afganistānā, bet tam dedzīgi pretojušies Pad. savienības un satelītu delegāti. Pad. savienības pareizticīgo un baptistu baznīcas pārstāvji paskaidrojuši, ka viņi „pārstāvot tautu un pilnā mērā atbilstot Pad. savienības ārlietu politiku". Ar 66 par un 58 pretbalsīm atkal pieņemta atšķaidīta rezolūcija, kuŗā nosodīti pārkāpumi pret cilvēka tiesībām un militāru intervenciju, neminot vārdā Pad. savienību. Interesanti piezīmēt, ka Pad. savienības delegātus aizstāvējuši ASV delegācijas locekļi, pretojoties Afganistānas vārda pieminēšanai rezolūcijā. Tas liecina, ka Amerikas baznīcas vēl nav atmodušās un nesareiz briesmas, kādas pasaulei draud no komūnisma.

Īsu brīdi likās, ka arī baznīcas nosēdinās Pad. savienību uz apsūdzēto sola. Tā, piemēram, šī gada sākumā Maskavā bija paredzēta rīcības komitejas sēde, kuŗas uzdevums būtu veikt priekšdarbus lielai, visu konfesiju baznīcu pārstāvju sanāksmi, kas notiktu Maskavā. Sakarā ar Pad. savienības iebrukumu Afganistānā, daži delegāti atteikušies ierasties, un tā apspriede izjuka. Bet tās vietā šī gada septembrī izplānota Eiropas protestantu baznīcu apvienības konference Tallinā. Mūsu un citu Baltijas tautu trimdas baznīcuā pārstāvji šai konferencē, protams, nepiedalīsies un liekas netiks arī uz to aicināti. Es tuvākā nākotnē sagatavošu attiecīgu protestu-iesniegumu šīs apvienības ģenerālsekretāram Dr. Glenam Viljemam un prezidija locekļiem.

Šī gada beigās no Luterāņu federācijās darba aiziet Eiropas minoritāšu baznīcu nodaļas vadītājs Dr. Pauls Hanzens. Viņš bieži viesojās Baltijas valstīs un apmeklēja arī t.s. Volgas vāciešu draudzes kas pēc deportācijām kaŗa gados atsākušas veidoties Pad. savienībā. Dr. Hanzens labi pārzināja baznīcas apstākļus okupētās Baltijas valstis, bet vairījās uz grūtībām norādīt rakstos un runās. Hanzena pēcnācējs Luterāņu federācijā būs zviedris Dr. S. E. Dālgrens par kuŗu domā, ka viņš mēģinās strādāt tā, lai nepārtrūktu sakari ar Baltijas valstīm un Pad. savienībā dzīvojošiem luterāņiem.

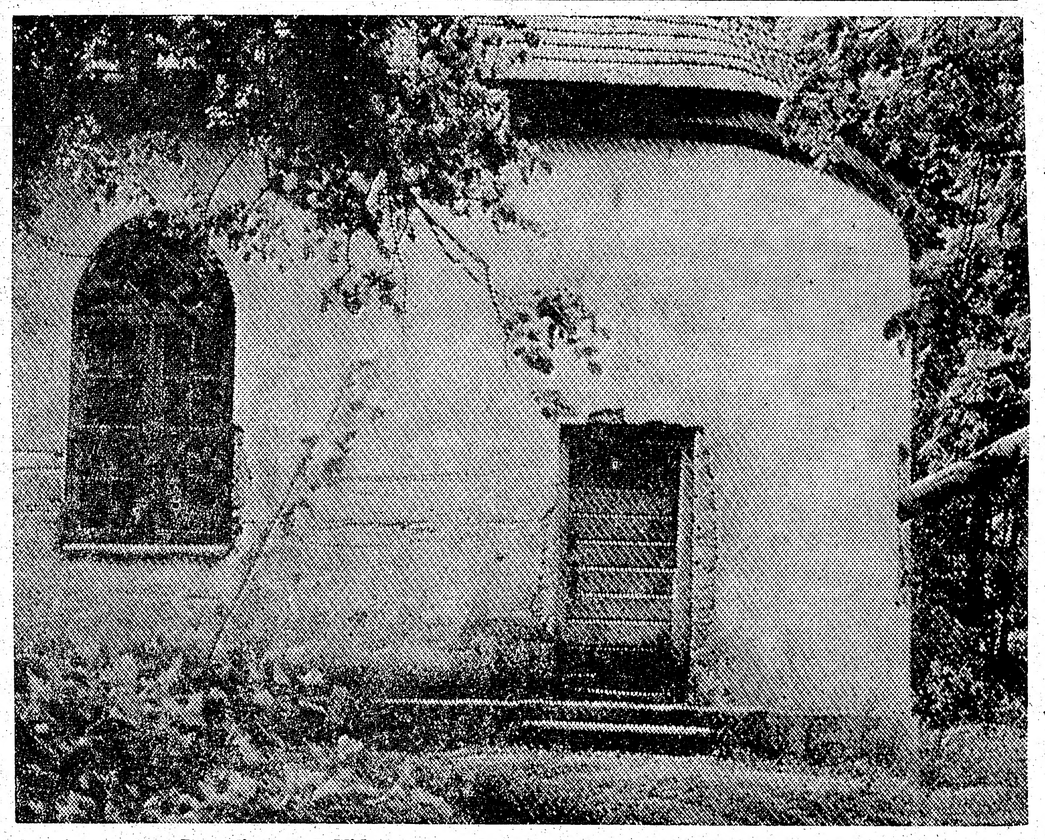

Augstrozes luterāņu dievnamā Vidzemē tagad ierīkota kolchoza labības klēts. Labajā pusē redzams caurules gals, kas iebīdīts pa logu altāŗa telpā, kur ieplūst graudi. LNF archīvs

MLĢ II — nākotnei

Ieslēdzot desmito ātrumu MLĢ Draudzīgā aicinājuma galvenam laimestam, Jūs varat 80 dienās apciemot visus brīvās pasaules latviešu centrus!

Bet ja Jums nav 80 brīvu dienu, Jūs varat šo laimestu uzskatīt par MLĢ devumu degvielas krizes apkaŗošanai, un turklāt vēl veselības kopšanai, vai arī daždien tikai just īstu vēju sejā traucamies. Varbūt pat divatā! *Jo divi galvenie laimesti ir „PEUGEOT" tipa 10 ātrumu kungu un dāmu vieglsvara divriteņi!*

Izloze: Minsterē 1980. gada 18. novembrī.

Iegādājieties MLĢ laimesta zīmes! Ieguldījums MLĢ un mūsu nākotnei!

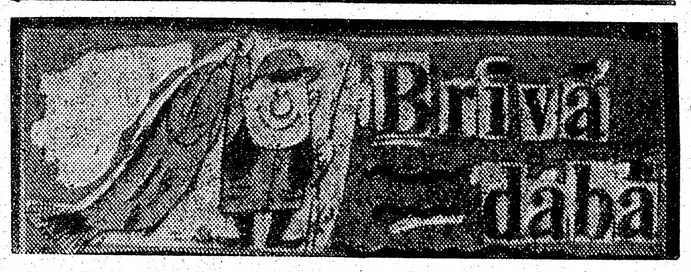

LĒTĀKĀ VASARNĪCA

Manas šīsnedēļas stāstījumam laika rats vispirms jāpagriež par apmēram 25 gadiem atpakaļ. Tas bija laikā, kad uzņēmīgi tautieši, iepirkuši mājas, lielā labsirdībā un atsaucībā izīrēja bēniņu istabas par dārgu naudu saviem tautiešiem. Protams, ka šādā tautiskā sadarbībā mājas īpašnieka morgidža dila tik ātri, ka prieks bija skatīties. Viri tolaik vai sitās nost, strādājot virsstundas, bet sievas par dažiem dolariem dienā ar lielu aizraušanos tīrīja istabas iedzimto bagātnieku mājās. Tas bija laiks, kad pat vissmalkākie vecāki ar saviem bērniem mājās vēl sarunājās latviešu mēlē. Ausīm tik tikamais Pank-Rock vēl nebija izgudrots, un tautieši godības dziedāja „Tik pie Gaujas" vai „Es zinu, visi mani nievā". Kanadieši darba vietās mūs vēl godināja par DP (decent persons), un mēs par to bijām gauži sajūsminātī.

Šis pagaŗais prologs nepieciešams, lai radītu gaisotni, kā pirms 25 gadiem es uzņēmu tiešu kontaktu ar brīvās dabas krūti. Kā visi vecāki, arī mēs savām atvasītēm centāmies nodrošināt vasaras brīvdienu pavadīšanu zaļumos. Ja nemaldos, tad tas bija mācītājs Čops ar Šteinhardu un Henišu, kas Credit upes ielejā noorganizēja pirmo latviešu bērnu vasaras nometni. Dienā bērni plunčojās straujajā upē, bet naktis pavadīja noīrētās vecās armijas teltīs. Visi bija gauži priecīgi par jauko nometni.

Un tad archib. A. Lūsis, toreiz vēl mācītājs, bija nejauši atradis Notavasagas upes krastā kādas kanadiešu draudzes pamestu vasaras īpašumu. Kanadiešu mācītājs Lūsim ieteica šo zemes gabalu ar visām ēkām par 5.000 dolariem nopirkt paša vajadzībām. Viņš bija vairāk nekā pārsteigts, ka latviešu mācītājs piedāvāto īpašumu bez lielas apdomāšanās izšķirās nodot savas draudzes locekļiem. Un tā radās Saulaine — pirmā latviešu bērnu un arī vecāku pastāvīgā vasaras atpūtas vieta. Vēsturnieki vēl nav noskaidrojuši, kas bija Saulainas mazās telšu pilsētiņas pamatlicējs. Šajā pilsētiņā apmetās tie, kuŗus zināmu apsvēru-

(Turpinājums 16. lp.)

Jauno mācītāju un draudžu priekšnieku sanāksme

LELBA pārvalde sanāca uz savu kārtējo sēdi Sietlā, Latviešu centrā, kas tur ilga trīs dienas. Sēdē piedalījās visi pārvaldes un revīzijas komisijas locekļi. Darba gaitā noklausījās un pārrunāja rakstveidā iesūtītos archibīskapa A. Lūša un nozaru vadītāju ziņojumus.

Darbs draudzēs ritējis ierastā gaitā. Joprojām nodarbina jautājumi par draudžu aprūpi un apvienošanos, mācītāju skaitam samazinoties. Nolēma rīkot LELBA sinodes ietvaros īpašas jauno mācītāju un draudžu priekšnieku sanāksmes mūsu baznīcas darba tālākai plānošanai. Čakli darbojas draudžu dāmu komitejas. Katrā apgabalā notikušas dāmu komiteju konferences darba saskaņošanai un izvērtēšanai.

Vietnamas bēgļu aprūpei mūsu baznīca savākusi 16.000 dol. Savāktā summa nodota amerikāņu un kanadiešu baznīcas organizāciju (Lutheran Church of America un Canadian Lutheran World Relief) aprūpes nozarēm mūsu baznīcas vārdā šo ziedojumu sadalīt pēc vajadzības Vietnamas bēgļu tiešām vajadzībām.

Aizvadītā darba posmā LELBA apgāds izdevis 4 jaunas grāmatas. Sagatavošanā atrodas divas. Lasītāju atsaucība garīga rakstura grāmatām nav mazinājusies. Iespiešanā arī atrodas Ticības mācības grāmata pamatskolām, kas būs gatava lietošanai nākamā mācību gadā. Skaistu piemēru devusi Toronto Sv. Andreja draudze, kas katram kristāmam bērniņam dod kā draudzes dāvānu Bībeles stāstu grāmatu, kas ar krāsainām illustrācijām katram stāstam ieteicama kā dāvana bērniem.

Jaunās Derības atsevišķo evaņģeliju jaunais tulkošanas darbs pamazām virzās uz priekšu. Paredzēts izdot atsevišķos evaņģelijus ar illustrācijām. Tāpat turpinās darbi, vācot un kārtojot jauno dziesmu tekstus un melodijas dziesmu grāmatas pielikumam. Pārvalde aicina draudžu ērģelniekus piedalīties Kultūras fonda rīkotās ērģeļu dienās no 10. līdz 12. oktobrim Bostonā. Baznīcas mūzikas un liturģijas jautājumus koordinē māc. I. Gaide.

Britanijas Bībeļu biedrības krājumos vēl atrodas lielāks skaits neiesietu bībeļu latviešu valodā. Pārvalde nolēma rast iespēju 1000 eks. šo bībeļu iesiet un nodot LELBA apgādam izplatīšanai. Drīzumā būs dabūjams Jaunās Derības jaunais izdevums. Saņemts The Lutheran Brotherhood 1.734 dol. ziedojums teoloģiskās izglītības atbalstīšanai mūsu baznīcā. Baznīcas arcīvs turpina vākt un pārbaudīt iegūtos materiālus par dzimtenes baznīcām un baznīcas dzīvi dzimtenē.

Pārvalde pieņēma statūtu komisijas locekļa T. Pētersona izstrādāto Draudžu satversmes paraugprojektu. Izvērtējot balsojumus par LELBA statūtu grozījumiem, konstatēja, ka nav iesniegti būtiski grozījumi un balsojuma atsauksmes ir pozitīvas. Pārvalde nolēma satversmes komisijai koordinēt grozījumus un pārstrādāto satversmi pilnā veidā nodot galīgai nobalsošanai.

Pēc LELBA Pārvaldes sēdes Sietlas latviešu centrā notika garīgās celsmes dienas, kurās pulcējās mācītāji, draudžu darbinieki un darbinieces no Vankuveras, Sietlas, Takomas, Longvju un Oregonas draudzēm. Pārvldes priekšnieks prāv. A. Voitkus ziņoja par darbu LELBA draudzēs un par visu mūsu baznīcas darbu, iecerēm un problēmām. Māc. J. Cālītis referēja par draudžu dzīves padziļināšanu un sekmīgāku draudžu locekļu garīgo aprūpi. Māc. H. Jesifers iepazīstināja ar iznākuso garīgo literātūru, baznīcas garīgo mēnešrakstu Ceļa biedrs, kā arī par nākotnes iecerēm un sagatavošanā esošiem celsmes rakstiem un grāmatām. Celsmes otrās dienas dievkalpojumā piedalījās prāvests A. Voitkus un R. Āboliņš un mācītāji J. Cālītis, A. Kiršfelds un H. Jesifers. Dievkalpojumā pārvaldes priekšnieks ieveda amatā draudzes jaunievēlētos darbiniekus un pasniedza baznīcas atzinības rakstus ilggadējiem draudžu darbiniekiem. Celsmes dienas beidzās ar Dr. J. Robiņa referātu par zinātnes un ticības attieksmēm un prāv. A. Voitkus referātu par Ausburgas ticības apliecību.

R.A.

Jauniešu iesvēte Klīvlandes Apvienotajā latviešu draudzē. 1. rindā no kreisās: Rita Dezso, Grēta Dezso, draudzes mācītājs L. Grendze, draudzes priekšnieks T. Bērkulis, Iveta Dinberga un Naira Ermansona.. Aizmugurē no kreisās: Edmunds Pētersons, Richards Novickis, Dace Borga, Pauls Balodis un Lauris Kukainis. Foto: A. Nešpors

3. Preses kongress Garezerā

2. TAUTAS DEJU DIENĀM JAU PIETEIKTI 250 DEJOTĀJI, 3. PRESES KONGRESAM 45 DALĪBNIEKI

Rīcības komiteja, kas veic 2. Tautas deju dienu un 3. Preses kongresa rīkošanu no 11. — 17. augustam Gaŗezerā, jau vairākkārt sanākusi kopējām apspriedēm, lai izkārtotu abu organizāciju sarīkojumus. Šo darbu veic 20 rīcības komitejas locekļi priekšsēža V. Miķelsona vadībā. Komitejas sēdē tās dalībnieki ar aplausiem atzina mākslinieka A. Sildega izgatavotās sarīkojumu emblēmas un pazīšanās zīmes. A. Sildegs uzņēmies arī abu sarīkojumu kopējā vadoņa redaktora pienākumus. Sludinājumus šim vadonim kārto R. Ārums. Vadonī par 5 dol. var ievietot arī labvēļu apsveikumus, kuŗu teksts ar samaksu nosūtāms R. Ārumam (57123 Sigulda Rd., Three Rivers, Mich. 49093) līdz 10. jūlijam.

Lieluzveduma vadītājs V. Ārums ziņo, ka pieteiktas jau 7 deju kopas ar apm. 250 dejotājiem. Kopējā sarīkojumu norise: 11. aug. Preses kongresa atklāšana, 12. aug. pirmais rakstnieku cēliens, 13. aug. — otrs, 14. aug. kongresa balle, 15. aug. Tautas deju dienu atklāšana un jauniešu grupas Kolibri (no Bostonas) koncerts, 16. aug. preses panelis, deju lieluzvedums un zaļumballe, 17. aug. dievkalpojums, otrs Kolibri koncerts un jaundeju sarīkojums. Kolibri pavadīs arī dejas lieluzvedumā un spēlēs deju mūziku zaļumballē.

Parallēli šiem publiskajiem sarīkojumiem risināsies Tautas deju apvienības rīkotie tautas deju kursi un Latviešu preses biedrības kongress ar referātiem un diskusijām. Uz kongresu jau pieteikušies 45 dalībnieki no ASV un Kanadas. Lietiskās mākslas izstādi, kuŗā daļa būs Osvalda Grīna kollekcija, rīkos vidusskolas Rūtenbergu istabās. Tēlotājas mākslas istādi rīkos Amerikas latviešu jaunatnes apvienība. Par tematu— Latviskās mākslas rītdiena — referērs māksl. A. Sildegs.

Sarīkojumu ieejas maksas: rakstnieku cēlienos 2 dol., koncertos 5 dol., lieluzvedumā un zaļumballē 8 dol. Dejotājiem dos brīvas divas maltītes un telts vietu līdzņemtās telts uzcelšanai Ziemeļmežā.

Rīcības komitejas priekšsēža V. Miķelsona palīdze administrātīvā darbā G. Asone, bet tautas deju nozarē L. Zariņa. Sekretārs P. Līzenbergs, palīdze un tēlotājas mākslas izstādes organizētāja V. Aistare, kasiere O. Gruele, palīgs J. Jurjāns, lieluzveduma vadītājs Valdis Ārums, palīdzes — R. Dimante un Aija Āruma, mākslinieciskais vadītājs un vadoņa redaktors A. Sildegs, sarīkojumu daļas vadītāja H. Pole, palīdze Z. Minka un Rūdolfs Ārums, kas ir arī vadoņa sludinājumu pārzinis, lietiskās mākslas izstādes vadītājs O. Grīns, kārtības dienesta vadītājs Ā. Artmanis, informācijas vadītājs A. Elksnis, skaņu sistēmas vadītājs L. Zariņš un fotografe V. Namatēva. Rīcības komitejā darbojas arī Garezera prezidents A. Tīdemanis. Rīcības komitejā vēl aicināti Iveta Asone un Andris Richters.

V. Bokis

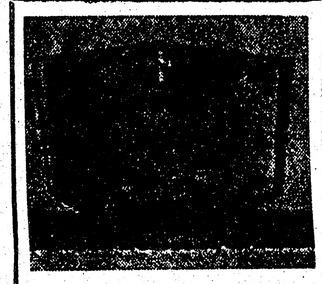

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8956

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Īgauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

BIBLIOGRAFIJA

Akadēmiskā dzīve, 22. nr., vāku zīmējis Jānis Gersvāns, redakcijas kollēģija: M. Rozentāle, E. Skurupijs, S. Ozoliņa, Dr. med. A. Galēja-Dravniece, 102 dp.

Vīru Balsis, dziesmas vīru koriem, savākuši un sakārtojuši Voldemārs Aparjods un Viktors Baštiks, Latviešu aprūpes biedrības Daugavas Vanagi ASV izdevums, Arnolda Sildega vāku zīmējums, 158 lp.

Latvijas dzelzceļi, II daļa, 1919 – 1940. un 1941 – 1945, vēsturisks apskats, agr. Latvijas dzelzceļu ekspluatācijas direktora inž. Jāņa Stakles sakārtojumā, Dzelzceļnieks Trimdā izdevums, 72 lp.

Dzelzceļnieks Trimdā, 27. nr., Latvijas dzelzceļnieku centra izdevums, 29 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats, 5. (243). n., Ziemekalifornijas latviešu biedrības izdevums, redaktors O. Celle, 17 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, 5. nr., Ziemeļkalifornijas latviešu ev. lut. draudzes izdevums, redaktors A. Reinvalds, 52 lp.

Saulainā Krasta Vēstis, 2. nr., St. Petersburgas latviešu biedrības izdevums Floridā, redaktors A. Lambergs, 14 lp.

Ceļa Biedrs, 5. (245.) nr., Latviešu ev. lut. baznīca Amerikā izdevums, redaktors J. V. Strautnieks, 16 lp.

Kristīgā Balss, 2/3. nr., Amerikas latviešu baptistu apvienības izdevums, redaktors U. Ukstiņš, tituļlapas galvu zīmējis Viestarts Aistars, 16 lp.

Arnolds Apse

NEAIZMIRSTULES

Mana meitene —
citādi es tevi nemāku saukt!
Mana meitene,
paliec, vēl paliec pie manis!
Debesu kalnam virsotnes nav—
sauksim, lai saule
kāpj augstāk,

vēl augstāk!
Bijušie gadi
zied kā neaizmirstules.
Prieks un bēdas —
viss saskaņā
aug neaizmirstuļu laukā
kā saules puķe.
Kā lai aizmirstu,
kā lai palieku viens?
Paliec, vēl paliec pie manis!

Mana meitene,
vēl mums dvēselē
purenes zied —
kā pavasarī!
Ja tā ir pasaka,
ticēsim tai,
un basām kājām kā bērni
skriesim pa neaizmirstuļu lauku
un priecāsimies
paši par savu prieku —
kā bērni!

Kārlis Dzelzītis

SIRDS KĀPNES

Un ja tu visu zaudējis esi,
Bet degošu sirdi
Krūtīs vēl nesi —
Tad dzirdi:
Tu neesi zaudējis vēl nekā.
Sirds kāpnes cels
tevi augstumā
Un pilnībā —
Tup ieiesi vainagots mūžībā.

Kārlis Dzelzītis

TICI!

Tici dzīves un
zaļam cerības zaram!
Tici brīvei un
varenam cilvēces garam!
Un tici sev arī! —
Tad visu panest
un sasniegt tu vari.

Ilze Liepiņa

VASARA

Jasmīni zied! Jasmīni zied!
Ai, kā tu atkal manī
Vasaru iesvētīt vari!

Cīruļi dzied! Cīruļi dzied!
Rītausmā, saulrietā
Laimīgu manī tu dari.

Gribas man smiet,
gribas man diet:
Vasaru, vasaru
Iezvana tavi zvani.

Ilze Liepiņa

14. JŪNIJA LŪGŠANA

Dievs, Tavai žēlastībai
nav mēra,
bet smaga tā nasta,
ko liciš Tu nest
maniem brāļiem un māsām.
Kā Dēls Tavs cieta pie krusta,
tā cieš viņi par mani.
Dari,
lai ticībā Tev spēkus tie smeļas,
lai pāri sāpēm cerība ceļas.
Ņem manu sauli un dod to
maniem brāļiem un māsām
Tevī lai mieru tie rod.
Dievs, visu Tu vari, jo
Tavai žēlastībai nav mēra.

(155. turpinājums)

ĀRPOLĪTISKAS MĪKLAS

Reti kur tik daudz noslēpumu kā ārpolitikas novadā, tik pulka dīvainību un pārsteigumu. Nav īstas skolas, kur politiķus sagatavo, dažādi diplomātijas un konsulārie institūti un kursi būtībā nepalīdz. Sekmes galvenokārt atkarīgas no iedzimta talanta. Uz pirkstiem saskaitāmi tādi vīri kā Bismarks un Meierovics. Šim „kadru" trūkumam vēl klāt nāk rafinētās spiegošanas un nodevības afēras, kam pieskārāmies agrākajās nodaļās; tas dara dzīvi ministriem un vēstniekiem ļoti grūtu. Pēdējā laikā dažas valdības vajā neveiksmju serijas, ko grūti izskaidrot ar nacionāliem motīviem, tā ka rodas tendence meklēt šo nelaimju cēloņus kādās mistiskās, gadu desmitiem vecās norisēs un konspirācijās. Piemēram, kādēļ nesokas visiem Otrā pasaules kara dalībniekiem, sevišķi uzvarētājiem, atskaitot Padomju Savienību.

Pašreiz mūsu dienās lielākais noslēpums ir Irāna, kuŗas pāviem greznotajā tronī kādreiz sēdēja šķietami varenais šachs Palēvi. Pašreiz tā vietā ajatola Komeini, nemācīts reliģiozs sirmbārdis, ko daži apnicinādami dēvē par vecuma schizofrēnijas pārņemtu, bet kas izrādās gudrāks, viltīgāks par vairāku desmitu šķietami apgaismotu valstu ministriem. „Amerikai vajadzētu pieteikt Irānai kaŗu!" man nupat raksta kāds latviešu tiesību doktors. Bet tas nav vajadzīgs, jo patiesībā kaŗa stāvoklis jau ir, tāpēc ka ASV vēstniecība skaitās amerikāņu territorijā (un to Komeini vīri aizkāruši. ASV kaŗot varbūt varētu, jo lieto samērā nelielu daudzumu Irānas naftas, bet tas nav iespējams Eiropas rūpniecības valstu un Japānas dēļ, kas bez persiešu eļļas nespēj dzīvot!

Kārtera valdības mēģinājums atbrīvot ķīlniekus atgādināja nesekmīgo Kubas invāziju, ko kādreiz „veica" prezidents Kenedijs. Kad 1944. gadā sabiedrotie izcēla desantu Francijā, to sagatavoja kino filmu producents Darils Zanuks. Privāta uzņēmība! Viņam izdevās sapulcināt taisni tik lielu spēku, cik vajadzīgs. Ne par daudz, ne par maz!

Irānieši mācījās, ko viņiem vajadzēja, un nometinājuši ķīlniekus dažādās pilsētās.

RĪGAS LAIKRAKSTS ATKLĀJ CARA NĀVES NOSLĒPUMU

Kas pazīst Krievijas vēsturi, tie zina vai būs dzirdējuši par cara Aleksandra I mīklaino mūža galu. Tas bija valdnieks Pēterburgā tajā laikā, kad Napoleons iebruka Krievijā (1812. gadā). Viņa kaŗa gājienu atkārtoja Hitlers un ar nevarēja uzveikt krievus, bet 1945. gadā krievi ieņēma Berlīni. 1914. gadā viņi iegāja Parīzē, tā vairāk nekā simt gadu laikā pierādīdamies stiprāki par vāciešiem un frančiem.

Pretstatā dažiem brutālajiem to gadu simteņu darboņiem, labi noaugušais, glītais Aleksandrs bija Napoleona cienīgs valdnieks ar humānām interesēm. Par lielo, brīnišķīgo tēvzemes glābšanas darbu viņam piešķīra titulu „Dieva svētītais". Slavas netrūka! Krievu romānists Merežkovskis, kas labi pazīst Krievzemes valdnieku psicholoģiju, viņu sauca par „bicantieti", tas ir, tādu, kas izliekas, — neīstu. Nevarēja jau arī noticēt: Tilzītē un uz Ņemunas plosta Aleksandrs zvērēja uzticību sabiedrotajam Napoleonam kopīgā pasaules pārvaldīšanā, bet slepeni sadarbojās ar franču ķeizarā lielāko ienaidnieci Angliju. Tāpat cerēja viens otru piemānīt Hitlers ar Staļinu.

No ārienes skatoties varēja likties, ka Aleksandrs pēc uzvaras visu sasniedzis, ko varēja vēlēties. Bet tā nebija. Kas viņu pazina tuvāk, runāja, ka ķeizaru graužot kāds „tārps". Bieži galminiekiem un ministriem, ciešāk uz valdnieku paskatoties, likās, ka viņa seja sastingst, acis izplešas šausmās. Tpu — tu velns! Izskatījās, it kā būtu dvēseli pārdevis nelabajam vai arī izdarījis smagu noziegumu, ko kuŗu katru brīdi var atklāt!

Ar ilgstošu garīgu šoku varēja izskaidrot Aleksandra noslieci uz misticismu arī politikā: ne velti viņa un ievērojamā Austrijas ārlietu ministra Meternicha pēc Napoleona padzīšanas organizētā Eiropas valstu savienība (kas pildīja tagadējo Apvienoto Nāciju uzdevumu), saucās — „Svētā (faktiski tai nebija nekas svēts, bet rīkojās kā uzvarētāju klubs pastāvošās kārtības „iemūžināšanai"). Viņa draudzene bija arī mistiķe, Baltijas baronese fon Krīdenara. Baltvāciem tolaik Pēterburgā bija liela nozīme.

Cik spriežams, ķeizars bijis ļoti svārstīga rakstura. Ne tūlīt pēc kaŗa, bet dziļā miera laikā 1825. gadā pēc 25 gadu sekmīgas valdīšanas viņš kopā ar ķeizarieni Elizabeti devās uz Taganrogu, lai it kā apskatītu jaunas pils celšanu. Ķeizariene pāriešot dzīvot uz Krimu, kur ārstēšot slimās plaušas. Braucienu sagatavoja lielā steigā. Tur nonācis, ķeizars tūliņ saslima. Ārsti, šķiet, uzstādīja nepareizu diagnozi —— drudža tīfs.. Slimība ilga 2 nedēļas, tad tika paziņota cara nāve. Cars bija piedzīvojis tikai 48 gadus. Ķeizariene nebrauca zārkam līdz atpakaļ uz ziemeļiem, bet palika Taganrogā vēl četrus mēnešus. Kā citos nāves gadījumos, zārks netika atvērts Maskavā un Pēterburgā, tas notika tikai Carskoje Selo Nikolaja I un tuvāko radinieku klātienē.

Jau bija paspējušas izplatīties valodas, ka cars neesot miris, bet „pārdots verdzībā" vai ka izbraucis jūrā ar laivu un neatgriezies. Taču desmit gadu laikā par šo lietu nebija nekādu ziņu.

Tad 1836. gadā tālajā, saltajā Sibirijā pēkšņi parādījās kāds „vecais" (tīcīgajā krievu tautā bieži bija sastopami tādi svētceļotāji „straņņiķi" vai „kaļiki perechožije", kas grēkus izpirkdami staigāja pa plašo „matušku" un varēja palīdzēt arī citiem grēciniekiem). Par viņu drīz sāka runāt, ka tas esot pazudušais cars Aleksandrs I.

1836, gada rudenī pie kādas kalves Krasnovfimskā piejāja nenoteicama vecuma padzīvojis cilvēks zemnieka svārkos un vīzēs un lūdza apkalt viņa zirgu. Padarījis savu darbu, kalējs sāka rūpīgāk ieskatīties apmeklētājam sejā, un viņam tā likās pazīstama. Rokas baltas, valoda kā smalkam cilvēkam. „Tas man rādījās vai nu izbēdzis katordznieks, vai arī pārģērbies svētceļnieks..."

Kalejs ziņoja policijai, tā svešinieku aizturēja un sāka pratināt, bet viņš atrunājās, ka neko nezina un visu aizmirsis; nevarēja arī pateikt, no kurienes uzradies. Uzdevās tikai par Fjodoru Kuzmiču. Par klaidonību tam piesprieda 20 sitienus ar pletni un nosūtīja piespiedu darbos mežos, kas arī toreiz nav bijuši viegli. Fjodors panesis visus grūtumus un spaidus bez kurnēšanas. Ir uzglabājušās ziņas par vietām, kur tas dzīvojis, strādājis, piemēram, Krasnorečenskas spirta brūzī. Tā kā viņš uz ļaudīm atstājis savādu iespaidu, tad beidzot tam dots vieglāks darbs — bitinieka vai bērnu apmācītāja lasīšanā.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu tautas augstskolas ģimnazijas drāmas pulciņa vadītājs režisors Hugo Miķelsons izvēlējies iestudēšanai nākamai sezonai Vitauta Alanta komēdiju 3 cēlienos — Grāmatvedības klūda, ko no lietuviešu valodas tulkojis Emīls Skujenieks. Lugā paredzētas 4 vīriešu un 4 sieviešu lomas. Tēlotājos ģimnazijas audzēkņi, dažām lomām pieaicinot arī abitūrientus.

● Māc. A. Briedis kristījis Kandīsi Paulīni Vecmani, Ulža un Džoanas meitu.

● Māc. Ā. Čops salaulājis Artūru Bērziņu un Valenti Graudu.

● Saulaines vasaras nometnes pirmajā nedēļā, no 6. — 13. jūlijam, notiks gan latviski nerunājošo bērnu, gan arī jauniešu nometne ar programmu jauniešiem no 15. g. vecuma. Tajā bez parastām nometnes nodarbībām paredzēta īpaša ievirze — nometnes vadītāju kursi. Sagatavošanas programmu vadīs Inese Semenova, bet lekcijās un praktiskos darbos piedalās I. Kalniņa, I. Bartona, T. Krūka, D. Monumenta, E. Ozoliņa-Krasta, S. Budeniece, J. Mežaks, A. Semenovs, A. Vītols jun., māc. I. Gaide u. c. Informācija un pieteikšanās pie I. Semenovas, tālr. 751-1959. Vispārējā nometne sāksies 13. jūlijā ar reģistrēšanos un dievkalpojumu pl. 16. Bez zēnu un meiteņu vadītājiem piedalās arī speciālisti dažādās mākslās un mākās: māc. I. Gaide reliģiskā audzināšanā, I. Liepiņa dažādos rokdarbos un mākslā, Ed. Ozols rotu kalšanā, Ņ. Jurševska keramikā, S. Ozola rokdarbos, E. Ozoliņa-Krasta vingrošanā, A. Treibergs stikla glezniecībā, K. Fogele ziedu sakārtojumos, L. Kinslere krustiņu gatavošanā, A. Dzilna ar palīgiem golfā, A. Puķītis kanū laivu braucienos un meža mākās. Vēl iespējama citu speciālistu piedalīšanās. Jauno ambulanci šovasar pārzinās žēlsirdīgās māsas: I. Mežģirta, M. Tikiņa, C. Lūse un L. Marovska. Iespējama mazo bērnu atstāšana pa dienām Putnu salas nometnē, ja vecāki dzīvo vasarnīcās Saulainē. Maksa par uzraudzību 5 dol. dienā, ēšana — 10 dol.

● DV Toronto nod. rīko makšķerēšanas sacensības 13. jūlijā, no pl. 7 — pl. 12, Simko ezerā, pie „Millers Marine". Izcīnīs Toronto nod. un Valtera Īvana dāvātos ceļojošos kausus, kā arī 1., 2. un 3. vietas dāmām, kungiem un jauniešiem. Tuvākai informācijai zvanīt V. Īvanam, tālr. 763-3374 vai Edg. Svītem, tālr. 241-3816.

● Sv. Jāņa ev. lut. draudzes Vēstis informē, ka draudzes svētdienas skolā 1979./80. mācību gadā reģistrēti 30 audzēkņi, notikušas 26 mācību stundas, kuŗas ar svētbrīdi ievadījuši archibīskaps A. Lūsis, mācītāji J. Cālītis un I. Gaide. Svētdienas skolā pagājušā mācību gadā par audzinātājiem darbojušies: D. Monumenta, B. Brence, A. Kalniņa K. Gāle, V. Kinstlere, L. Kinstlers, V. Murata, D. Kaņķe un svētdienas skolas vadītājs G. Reinfelds. Dziedāšanu mācīja A. Vītols jun., dažas reizes viņa māsa Vilma. Vērtīgi palīgi skolas darbā bijuši R. Šteinbergs un draudzes ērģelnieks J. Barušs. Darbvede bija H. Turkēvica, kasieris — A. Brencis. Par skolas bērnu pacienāšanu gādājusi M. Lauze. No svētdienas skolas audzēkņiem skolu ne reizi nav kavējuši Inga Brence, Jonass Lūsis un Toms Lūsis. Tikai vienu reizi skolu kavējuši Ģints Brencis, Kristalla Monumenta, Alfreds un Tedis Murati.

● Toronto latviešu katoļu īpašumā Mežciemā Jāņu svinēšanā 28. jūnijā bija ieradušies ap 200 līgotāju, to vidū daudz jauniešu. Notika aplīgošanās pie ugunskura, ko vadīja draudzes koŗa priekšnieks A. Gertners. Jāņu sieru un alu dalīja Jāņumāte Dzidra Bērziņa un Jāņutēvs A. Reķis — Mežciema pārvaldes priekšnieks. Pēc tam bija saviesīgs vakars sabiedriskajās telpās, kur dāmas bija rūpējušās par uzkodām un atspirdzinājumiem. Nākošais sarīkojums Mežciemā — gadskārtējā Rudzpuķu balle 2. augustā ar priekšnesumiem un vakariņām pl. 17.

● Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā 28. jūnija vakarā bija ieradušies ap 50 tālaviešu ar viesiem. Dedzinājа ugunskuru, pie kuŗa aplīgošanu vadīja A Freimanis. Pēc tam sabiedriskajā ēkā Jāņu svinēšana turpinājās pie klātiem galdiem ar sieru un alu Tālavas pārvaldes administrātora Ž. Esenberga vadībā.

● Pēdējie Jāņus nolīgoja dievturi, Burtnieku draudzes locekļi un viesi, kopskaitā ap 40 līgotāju, pulcējoties 28. jūnijā Edv. Pērkona lauku īpašumā Pērkonos. Apdziedāšanās dziesmām un tautas dejām pavadījumus ar kokli un akordeonu spēlēja A. Pērkons. J. Palieps pastāstīja par Jāņa vārda un Līgo nozīmi. Līgotāji apstaigāja īpašumu un apsvētīja laukus. Jāņumāte O. Vandele un Jāņutēvs J. Palieps dalīja sieru un miestiņu. Nākošais dievturu — Māras saiets 9. augustā Jāņa Vandeļa vasaras mītnē.

● Ziemeļjorkas slimnīcā 16. jūnijā 76 g. vecumā miris agrākais rīdzinieks Jānis Taube. Viņš studējis latvijas valsts universitātē tautsaimniecību un Rīgā vadījis savu mašīnsiksnu rūpnīcu. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Elzu Toronto, dēlu Jāni, vedeklu Daci un 2 mazbērnus Kalifornijā, meitu Viju Ņujorkā un brāli Artūru, svaini Gardiju Braitonā, Ont. Aizgājēju pēdējā gaitā Sv. Džēmsa krematorijā 20. jūnijā izvadīja māc. A. Briedis. Pie aizgājēja šķirsta stāvēja studentu korporācijas Selonija goda sardze. Atvadvārdus teica Selonijas seniors G. Sukse.

Sarma Gaide
laikam būs vienīgā, kas mācās divās latviešu skolās reizē; piektdienas vakaros viņa ierodas Toronto latviešu skolā Valodiņa, bet sestdienās Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolā. Viņa ir Toronto Sv. Jāņa draudzes mācītāja Ivara Gaides meita.

Foto: J. Ligers

● DV Druvas nodaļa rīko Dārza svētkus 26. jūlijā pl. 14. A. Kalniņa mājā ar priekšnesumiem, loteriju, deju, sporta spēlēm un padziedāšanu. Cienasts ar desiņām un kāpostiem, kafija un cepumi. Ieejas maksa 3 dol. no personas.

● Latviešu centra birojs sākot ar 2. jūliju līdz augusta beigām, vakaros būs atvērts tikai trešdienās no pl. 19—22. Pārējā laikā birojs darbosies kā parasti, no pl. 9—17, tālr. 753-4900.

● Ranemīdas publiskajā bibliotēkā, 2178 Bloor un Runnymede ielā, atrodas ap 300 grāmatu latviešu valodā. Nupat papildām iegādātas vēl 50 jaunas latviešu grāmatas. Tās lasīšanai izsniedz bez maksas.

● Saulaines Līgo svētku lotterijā neizņemti laimesti uz šādām lozēm: 1 ES 2315, 43 AS 2289 un 22 AS 2289. Pieprasāmi L. Bāderei, tālr. 625-4170.

● Nekrologā par Robertu Gobu, ko rakstījis Lappuķis prāv. A. Voitkus lūdz pieminēt, ka LKOK Roberts Goba miris š. g. 17. maijā Montrealā un ka viņu pēdējā gaitā izvadījis prāv. A. Voitkus.

● Latviešu centrā Jāņu ielīgošanai bija ieradušies kādi 450 līgotāji, par skaņu lenšu mūziku gādājot Imantam Ķipim. Jāņu dziesmas vadīja J. Beloglāzovs. Tautas dejas dejoja Diždanča un Daugaviņas dejotāji. Viesus ar cienastu sagaidīja Jāņumāte (Lilija Palmere) un Jāņutēvs (K. Bergmanis). Dāmu komitejas darbinieces bija sasējušas 200 mārc. siera. Sarīkojuma programmas norisi vadīja Ieva Martina. Centra loterijā laimēto gleznu Alīse Karule atdāvināja atpakaļ Centram un to pārdeva vairāksolīšanā, ko vadīja V. Vāgners. Gleznotājas Dainas Dagnijas gleznu par 200 dol. nosolīja Astrīda Liepiņa.

● Klusībā, draugu sveikts, uz 70 mūža gadiem 21. jūnijā atskatījās DV Kanadas valdes ilggadējais darbinieks Rūdolfs Britāls. Jubilejas gadījumā viņu ieradās apsveikt arī DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons ar valdes locekli A. Šternu.

● Nesen 65 mūža gadus sasniegušo bij. ilggadējo DV Kanadas valdes priekšsēdi, DV vīru koŗa Kanadā priekšnieku Elmāru Krūku koŗa dziedoņi sumināja īpašā vakarā. Tur jubilāru sveica koŗa mūzikālais vadītājs komponists I. Sakss un dzimtenes laika novadnieks O. Kļavenieks.

Toronto nodegusi komūnistu mītne

Pēc 22 darbības gadiem 24. jūnijā nodegusi Kanadas komūnistu partijas galvenā mītne Toronto, 24 Cecila ielas 17 istabu lielais nams. Partijas pārstāvis paskaidrojis, ka uguni pielikuši „fašisti". Komūnistu partijas vadītājs Viljams Kaštans aicinājis „strādājošo šķiru" Kanadā materiāli atbalstīt izdegušā nama atjaunošanu.

Šī nav pirmā reize, kad komūnistu galvenā mītne cietusi. Agrākajos gados izdauzīti nama logi, bet 1975. gadā iemesta degbumba. Kaštans aplēsis, ka jaunbūve varētu izmaksāt ap pus miljona dolaru. Nams bijis apdrošināts tikai par 120.000 dol. Iztrūkstošā summa būtu jāsaziedo komūnistu atbalstītājiem. Kaštans arī izteicies, ka archīvs un citi svarīgi dokumenti neesot ugunsgrēkā cietuši, jo tie no galvenās mītnes jau izvākti pirms mēneša uz kādu citu vietu, sakarā ar galvenās mītnes paredzētiem paplašinātiem pārbūves darbiem.

Partija Cecila ielas māju nopirkusi 1958. gadā. Tā sūdzējusies, ka namā atrastas „noklausīšanās ierīces", kādēļ nolemts veco namu pārbūvēt, to paplašinot, kā arī stingri raudzīties, lai kāds no būvstrādniekiem slepeni neiebūvē noklausīšanās ierīces.

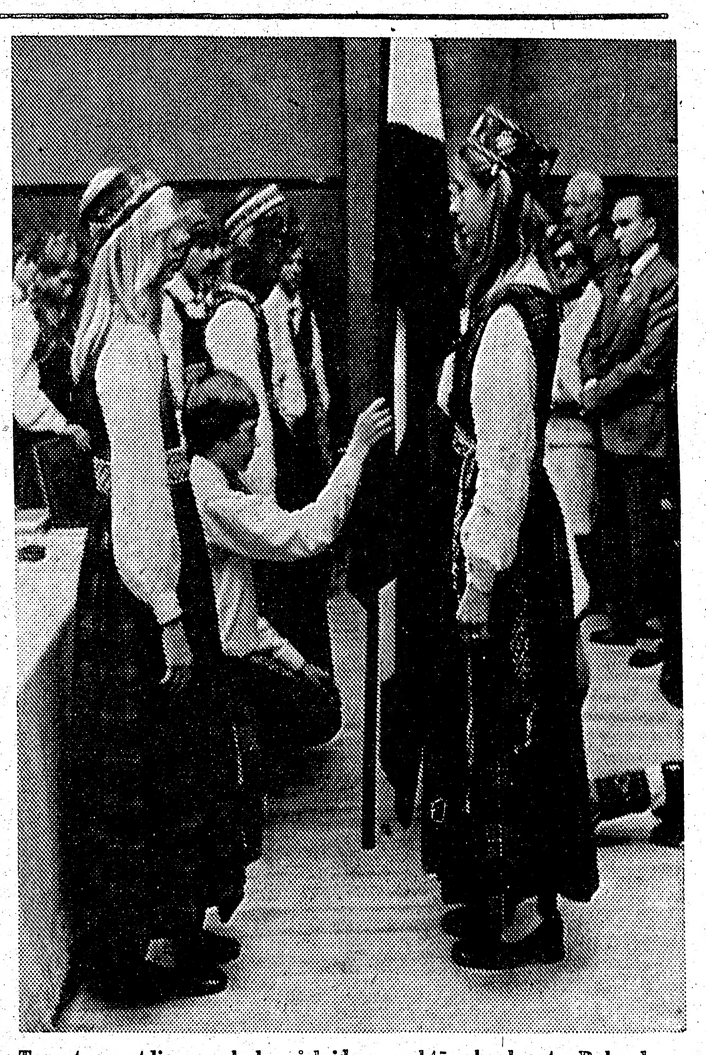

Toronto sestdienas skolas izlaiduma aktā absolvents Rolands Pakalns nodod skolas karogu nākošai maiņai.

Foto: J. Ligers

Rīgas paviljonam pieci apbalvojumi

Toronto internacionālās Karavānas apbalvojumu ballē, 30. jūnijā Royal York viesnīcā, kur piedalījās ap 1000 viesu, daudzi no tiem tērpušies savos nacionālajos tautas tērpos, paziņoja, ka Tokio paviljonam (Japāna) piešķirta godalga kā Karavānas labākajam paviljonam. Ar piecām godalgām apbalvojumu ieguva Rīgas paviljons: 1 v. par daiļamatniecības izstādi (A. Gugāna vadībā), divas otrās vietas par tautiskajiem ēdieniem (V. Ābolas vadībā) un par telpu dekorējumu (veica Daugaviņas dejotāji dekorātora Valža Vares vadībā) un divas trešās vietas par priekšnesumiem un Latviešu centra fasādes dekorējumu Rīgas paviljona darbības laikā.

Rīgas paviljona priekšnesumu programmā piedalījās Toronto latviešu biedrības Diždancis, Diždancītis un Vecais Diždancis, DV Toronto nodaļas Daugaviņa, koklētāji Auseklītis, vīru koris Viesturs, vīru ansamblis Kalvis, jauniešu koris Jaunbalsis, meiteņu ansamblis Ausma, solisti N. Batraks un A. Pērkons un Dainas koris. Pavisam priekšnesumos bija iesaistīti ap 200 dalībnieku, bet dažādiem paviljona darbiem 250 darbinieku un palīgu. Bārus vadīja K. Markitants, skaņas un gaismojumus D. Ķivlenieks, deju mūziku spēlēja Runču orķestris.

Karavānā šogad piedalījās 50 paviljoni. Miss Caravan titulu ieguva Krakovas paviljons, bet pilsētas galvas goda titulu Ņufaundlendas paviljona galva. Rīgas paviljonu apmeklēja arī Toronto pilsētas galvas vietnieks Arts Agletons sava sekretāra Imanta Purva vadībā.

V.S.

Līgošana „Purvainē"

LPB Kanadas preses kopas ļaudis ar priekšnieku R. Norītu, teātŗa un mākslinieku saime no Toronto bija izbraukuši 28. jūnijā Jāņus nolīgot Intas un Rūdolfa Purva lauku īpašumā „Purvainē", pie Erinas, Ont., ap stundas braucienā no Toronto. Bija ieradies arī konsuls Dr. E. Upenieks ar ģimeni, LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks un tuvākie latviešu kaimiņi, kopskaitā ap 80 personas. Gleznotāja Valija Mērniece sālsmaizei bija atvedusi kurzemnieku skābputru un dzejniece Biruta Senkēviča latvisko ēdienu piedevas. Purvi savā 50 akru lielajā īpašumā uzcēluši plašu dzīvojamo ēku, kas vēl nav pabeigta, arī elektrība vēl nav pievienota, kādēļ tumsai iestājoties vajadzēja palīgot sveču gaismā. Preses kopas priekšnieks R. Norītis pasniedza jaunajiem saimniekiem Valijas Mērnieces zīmētu adresi ar visu ciemiņu parakstiem. Dzejniece un etnografe Biruta Senkēviča pastāstīja par seno Jāņu paražām. Maija Ķuze nodeklamēja garāku humoristisku balādu. Pēdējie viesi atgriezās Toronto tikai agrā rīta stundā. Purva ģimene nodomājusi jaunajā mājā pārcelties no Toronto jau šoruden. 26. jūlijā „Purvainē" paredzēta LNAK valdes sēde, kas sāksies pl. 12. **V.S.**

Rosīgais Rīgas paviljons

Karavānas Rīgas paviljons no 20. — 28. jūnijam darbojies sekmīgi. Jau pirmajā dienā apmeklētāju skaits bija 800, bet pēc tam arvien turpināja augt. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, publikā bija vairāk manāmi cittautieši, kas ar lielu interesi sekoja priekšnesumiem. Latviešu mazākumā. Tas arī saprotams, jo mēs paši savas dejas un dziesmas esam tik daudz dzirdējuši un savus ēdienus baudījuši, ka mums pašiem tāpēc vien uz Karavānu nebija jānāk.

Karavānā šai gadskārtejā Toronto sarīkojumā ikviena Kanadas etniskā grupa var parādīt un demonstrēt savu nacionālo kultūru. Krāšņie latviešu tautas tērpi, dejas un dziesmas ir tās, kas ļoti patīk svešiniekiem. Tas pats jāsaka par daiļamatniecības skati—tirdziņu. Kanadiešu bērniem patika ne tikai noskatīties, kā dejo latviešu ansambļi, bet pēc priekšnesuma gribējās pašiem iet pulkā un ļaut Zigurdam Miezītim mācīt, kā pareizi jadejo tūdaliņ-tagadiņ.

Daudz darba bija nodaļai, kur vecāki varēja bez rūpēm uz kādu laiku atstāt savus bērnus drošās rokās. Rīkotāji bija sagādājuši pietiekamā daudzumā tautas tērpu siluetus un krāsu zīmuļus. Bērniem atlika tikai izkrāsot tik pat krāšņu tautu meitu, kādu viņi nesen bija redzējuši dejojam! Dažam labam mazajam nobira pa asarai, kad māte skubināja doties mājup.

Rīgas paviljona vadītājs Edvīns Kalviņš ir apmierināts arī ar izpalīgiem un talciniekiem. Bažas, ka darbinieku varētu pietrūkt, izrādījās nepamatotas. Talciniekos redzēja visu paaudžu latviešus. Ar prieku jāsaka, ka daudz bija jaunatnes, un daži no viņiem bez kurnēšanas strādāja daudz un garas stundas. Labā angļu valodā viņi kanadiešiem izskaidroja ne tikai Rīgas paviljonā redzamo un dzirdamo, bet bija gadījumi, kad viņiem bija jāpaskaidro arī par Latvijas politiskajām problēmām.

J.O.

Daugaviņas dejotāji Rīgas paviljona priekšā. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Ēdienu bagātība Rīgas paviljonā

DAŽAS PIEZĪMES PAR KARAVĀNU

Nav šaubu, ka gadskārtējā Toronto Karavāna ar apmēram 30 etnisko grupu piedalīšanos ir apsveicams pasākums. Vienīgi jājautā, cik ilgi šāds pasākums varētu sekmīgi turpināties? Visas pazīmes rāda, ka Karavāna gūst arvien mazāku piekrišanu vietējā kanadiešu publikā. Paviljonu apmeklētāju skaits dažos gadījumos samazinājies par 50 procentiem.

Sarunā ar lietuviešu paviljona Viļņa organizētājiem gūstams priekšstats, ka Karavāna negūs vēlamo atbalstu, ja pašreizējos noteikumus negrozīs. Mazākajām etniskām grupām financiāli gandrīz neiespējami piedalīties šajā dziesmu un deju kavalkādi. Vispirms katrai etniskai grupai Karavānas vadībai jāiemaksā 500 dolaru piedalīšanās nauda. No sešu dolaru pārdotajām „pasēm" atsevišķās grupas var paturēt tikai vienu dolaru. Tā gandrīz visa „pasu nauda" aiziet uz Karavānas rīkotāju kasi. Lai etniskie paviljoni izbalansētu savu budžetu un „neiekristu", tie mazāk domā par priekšnesumu programmas saturu un tās kvalitāti, bet daudz lielāku uzmanību veltī komerciālai daļai — ēdienu un alkoholisko dzērienu, kā arī dažādu tautisko izstrādājumu pārdošanai atsevišķos paviljonos.

Šo komerciālo tendenci vislabāk raksturo mūsu pašu Rīgas paviljons. Gandrīz trīs ceturtdaļas no Latviešu centra territorijas bija aizņemtas ar ēdieniem, padzērieniem un dažādiem stendiem, kas tirgojās ar tautiskajiem priekšmetiem. Galvenās zāles vidū tikai neliela telpa bija atstāta priekšnesumiem. Tajos, kā parasts, piedalījās mūsu koklētāji, tautas deju ansambļi un dziedātāju vienības. Paviljona apmeklētāji jutās ļoti omulīgi, jo deju un dziesmu starplaikos tiem bija liela izvēle pie ēdienu galdiem.

Sevišķi bagāts bija kūku klāsts, bet kanadieši labprāt pakavējās pie desiņām ar kāpostiem un pie daudzajiem aukstajiem paēdieniem. Salīdzinājumā ar citiem paviljoniem, latviešu paviljona ēdienu izvēle bija nepārspējama. Šo faktu pieminēja arī Karavānas rīkotājs Leons Kosārs ar savu dzīvesbiedri Zenu, kuri apmeklēja „Rīgu" otrdienas vakarā.

No personiskās pieredzes tomēr jāsaka, ka preses darbiniekus vislaipnāk uzņēma Īru (Shannon) paviljona rīkotāji, liekot iztukšot divus īru kafijas kausus. Īru kafija dažkārt var būt ļoti reibinoša ar savu viskija piedevu. Viļņas paviljona princese, tērpusies skaitā tautas tērpā un uzzinot, ka esmu no CFTO televīzijas raidītāja, piedāvāja t. s. „Happy Lithuanian" punču — augļu sulu ar stiprākām piedevām. Viņa arī izvadāja pa visu paviljonu, izskaidrojot plašo un iespaidīgo rokdarbu izstādi.

Neinteresants šogad bija Romas paviljons. Tur avīžnieks varēja uzkavēties tikai 10 minūtes. Tas tomēr bija pietiekami ilgs laiks, lai varētu iztukšot vienu „kapučino" tasi kafijas.

Liela jautrība, kā vienmēr, valdīja Berlīnes paviljonā, kur liela vērība bija piegriezta deju mūzikai. Skaļi un priecīgi spēlēja kāds neliels um-pam-pā orķestris, ieskaitot pat disko mūziku. Zālē tomēr bija pārāk karsti, lai tajā varētu uzturēties ilgāk par pus stundu.

Nobeigumā piebilstams, ka vislielāko piekrišanu Karavānas laikā izpelnījās ukraiņi ar savām straujajām dejām un mūziku.

Aleksandrs Kalniņš

Valodiņa sāks 4. mācibu gadu

Papildus mūsu laikraksta iepriekšējā numurā jau ziņotam, otrās Toronto latviešu skolas Valodiņa pārzinis arch. Andris Roze informē:

Latviešu skola Valodiņa nobeidza sava trešā gada darbību ar svinīgu aktu un Kārļa Skalbes piemiņai veltītu uzvedumu. Tajā piedalījās visi skolas audzekņi Aijas Lagzdiņas vadībā un Ritas Ancānes režijā. Šogad skolu beidza 9 audzēkņi no 86 audzēkņu lielās saimes. Samērā lielais skolēnu pieaugums gada sākumā prasīja palielināt arī skolotāju skaitu. Aizvadītā mācību gadā Valodiņā strādāja 17 skolotāji un 10 palīgskolotāji. Ikviens no šiem skolotājiem pelnījis sabiedrības pateicību, jo šis grūtais darbs ir veltīts mūsu tautas nākotnei.

Neskaitot izlaiduma aktu, Valodiņas gada programmā ietelpa vairāki gan formāla, gan informāla rakstura sarīkojumi. Pirmā katēgorijā var minēt 18. novembŗa un Kalpaka piemiņas aktus. Brīvā dabā rīkota Ziemsvētku eglīte, slēpēšanas un arī citi izbraukumi, bet turpat skolā atzīmēja Ģimenes dienu, Draudzīgo aicinājumu un vakaru, veltītu latviešu ģimnazijām.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad Valodiņā notika aktīva vecāku programma un lekciju cikls. Tā, piemēram, lekcijas un pārrunas noturētas par Rīgu, bērnu disciplīnu, bērnu grāmatām, latvisko izrunu, intonāciju un valodas rotaļām, latvju sētu, gaisa izpalīgiem, Brīvības pieminekli utt. Dažās no šīm lekcijām iesaistīja arī skolēnus, bet citas bija veltītas tikai vecāku saimei.

Nakamā gadā Valodiņa uzsāks savu darbību Toronto latviešu centrā. Līdz ar to būs zināmas pārmaiņas skolas darbības ritmā. Mēs ceram, ka šīs pārmaiņas būs pozitīvas un stiprinās skolas darbību.

Pagājušā gadā sabiedrības atsaucība uz Valodiņas Draudzīgo aicinājumu bijusi plaša. Valodiņas vārdā izsaku sirsnīgu pateicību par šo atbalstu. Tā ir veselīga sabiedrība, kas atbalsta savu jaunaudzi. Turpināsim tā, un tad mēs vēl ilgi dzīvosim mūsu tēvijai.

Andris Roze

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

Jaguaram

labā kārtībā piedāvā labu mājas vietu, kopšanu un cenu.
Zvanīt pēc pl. 18.00
463.9397.

12. jūlijā pl. 9 **Bērzainē**

DV Toronto nodaļas gadskārtējās

meistarsacīkstes šaušanā

ar šautenēm un pistolēm, kā arī māla baložu šaušanā.

Makšķerēšana un futbols.

Vakarā ZAĻUMBALLE. — Bufete.

Brīva ieeja.

Ielūdz šaušanas sekcija

Otrā Toronto latviešu skola Valodiņa 3. mācību gada nobeigumā. Skolas karogu zālē ienes Jānis Vīgants ar Ingrīdu Ābolu (kreisajā pusē) un Lindu Skombu.

Foto: J. Liģers

Līgo svētki Sidrabenē

Gadskārtējie Līgo svētki Sidrabenē šogad pulcināja ap 1700 apmeklētāju, un kā vienmēr bija iestudēts Jāņu uzvedums. Šoreiz tas saucās Jāņu nakts brīnums, Almas Skudras-Kārkliņas mūzikālajā iestudējumā.

Lieluzvedums risinājās veikli uz Sidrabenes brīvdabas skatuves, izpelnoties nobeigumā lielus aplausus publikā. Galvenās lomas tēloja Ērika Ābele (Jāņu māte), Edmunds Pulciņš (Jāņu tēvs), Skaidrīte Darkēvica (Līga, abu meita) un Vijolīte Alksne (Pindacīša). Jānis bija Kārlis Pavasars. Protams, šajā krāšņajā uzvedumā darbojās vēl citi tēlotāji un dziedoņi, gan samērā mazākās lomās. Līgotāju pulkā bija Hamiltonas Kristus draudzes un Toronto Sv. Andreja draudzes korişti.

Kā šādos uzvedumos parasts, bija iepītas vairākas tautas dejas ar jaunākās paaudzes dalībniekiem. Tā kopsummā radās īsts latvisks Jāņu noskaņojums. Uzveduma režisore bija Lizete Kalvāne, dziesmas iestudējusi Alma Skudra-Kārkliņa, tautas dejas — Zigurds Miezītis, akordeonists Vilis Kairišs, skaņu meistars Laimons Grundulis, dekorātors — Otto Grebže, bet administrātīvos pienākumus bija veicis Edvīns Kalniņš.

Sidrabenes līgotāju un apmeklētāju pulkā bija arī Kanadas federālās valdības daudzkultūru ministrs Džims Flemmings ar dzīvesbiedri Ilonu. Ministrs pat piedalījās latviskā ugunskura iededzināšanā un omulīgi laiku pavadīja Sidrabenē.

Daudzi Sidrabenes viesi atlicināja laiku, lai pavadītu dažus tīkamus mirkļus Sidrabenes

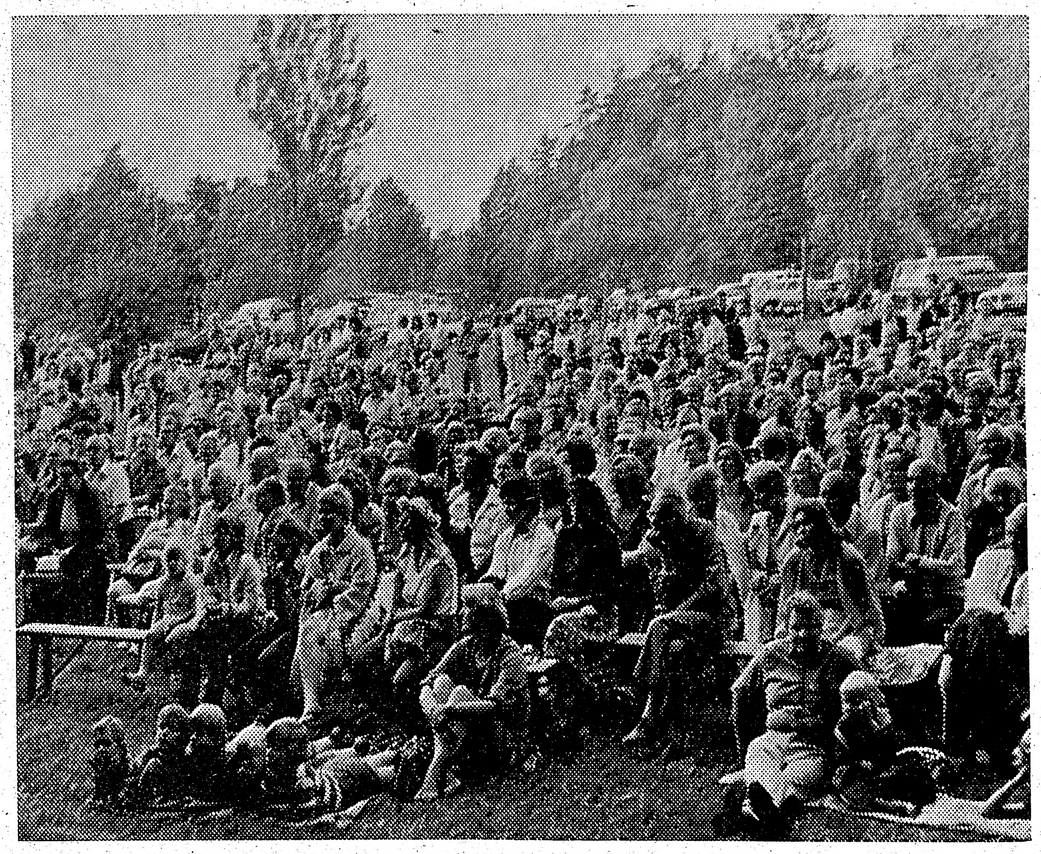

Līgotāju simti Sidrabenē izrādes laikā. Foto: Aleksandrs Kalniņš

nama lielajā zālē, kur apskatīja mākslinieces Venerandas Vabales gleznas. Māksliniece bija izstādījusi ap 30 darbu, un liels bija pārdoto gleznu skaits. Izstādē dominēja lauku ainavas un puķes. Ar saules rietu deju laukumā sāka atskanēt pirmās deju mūzikas skaņas. Kā parasts, Runči spēlēja jauktu deju repartūāru A. Grīnberga vadībā. Par uguņošanu rūpējās Jānis Blūms, Valentīns Apinis, Pauls Plīsis un citi.

Vēl jāpiebilst, ka draudzes dāmu komitejas vadībā bija pieejama kafejnīca ar atspirdzinājumiem un garšīgiem latviskiem ēdieniem. Pie Sidrabenes vārtiem izdalīja skrejlapas — „Sidrabenes apmeklētāju ievērībai" ar 13 izstrādātiem Sidrabenes pārvaldes noteikumiem.

A. K.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

4.—6. jūlijam „Brīvās Olimpiadas" sacensības Etobicoke Centennial Park laukumā un zālēs. Ukraiņu, igauņu, lietuviešu un latviešu kopējs sarīkojums.

18. septembrī — ceturtdien — pl. 20 mecosoprāna Ileānes Pētersones koncerts St. Andrews Presbiterāņu baznīcā.

4. oktobrī Latviešu nama gada svētki.

25. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickford Park skolā.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā tehnikuma auditorijā.

1981. GADA

21. februārī, sestdien, pl. 20 Linda Alļe — čello, Town Hallē.

14. martā, sestdien, pl. 20 Andris Rožkalns — klavieru koncerts, Town Hallē.

1. — 5. jūlijam 7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā.

HAMILTONA

24. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

MEŽCIEMS

2. augustā Rudzpuķu balle. Sākums pl. 20.

BĒRZAINE

12. jūlijā pl. 9 DV Toronto nod. gadskārtējās meistarsacīkstes ar šautenēm un pistolēm, kā arī māla baložu šaušana. Makšķeres un futbols. Vakarā zaļumballe. Ieeja brīva.

DRUVA

26. jūlijā pl. 14 DV Druvas nodrīko Dārza svētkus A. Kalniņa mājā. Priekšnesumi, deja un rotaļas, sporta spēles, loterija. Azaids. Ieejas maksa 3 dol.

Aicinu visus

Vidzemes Artilerijas

pulka bijušos karavīrus uz satikšanos 1980. g. 9. un 10. augustā Gaŗezerā.

VILIS KRŪMIŅŠ

Ražiga DV KV sēde

DV Kanadas valdes darba sēdē 14. jūnijā DV namā sekretārs A. Kalupnieks nolasīja DV priekšnieka J. Frišvalda un ģenerālsekretāra A. Bērziņa parakstīto DV CV vēstījumu sakarā ar Latvijas okupācijas 40. gadadienu 1940. gada 17. jūnijā un aizvesto piemiņas dienu 1941. gada 14. jūnijā. Tajā starp citu teikts:

„Posts un bēdas latviešu tautai iesākās 1940. gada 17. jūnijā, t. i. pirms 40 gadiem, kad Padomju savienība, laužot visus līgumus, okupēja visas trīs Baltijas valstis. Jau 40 gadus latviešu tauta slīkst nebrīvības un apspiestībā. Tomēr tauta dzimtenē vēl nav salauzta. Latvieši dzimtenē arvien no jauna, dažādos veidos demonstrē savas prasības pēc brīvības. Mums viņu apņēmība un pretestība visiem spēkiem jāatbalsta, kur vien tas iespējams, apellējot pie brīvo tautu valdībām ar prasību visām tautām dot brīvību un pašnoteikšanos.

Brīvo valstu nākotne būs nodrošināta tikai tad, ja visas tautas būs atguvušas pašnoteikšanās tiesības. Runāt tikai par cilvēka tiesībām, tās nesaistot ar nacionālajām, ir par maz. Tā bieži ir tikai skaista runāšana, kuŗā nav saskatāma griba nopietni iestāties par katras tautas tiesībām. Brīvību visiem dot varēs tikai tad, ja lielās rietumu nācijas būs vienotas, militāri un saimnieciski spēcīgas un savu ietekmi izlietos brīvības principu iedzīvināšanai visā pasaulē."

Pēc biedriņa V. Kārkliņa aicinājuma ar klusuma brīdi pieminēja starplaikā mūžībā aizsauktos DV biedrus: Mārtiņu Vētru (Hamiltonas nod.). Voldemāru Cielavu un LKOK Robertu Gobu (Montrealā), Emmu Fišeri un Mirdzu Indāni (Br. Kolumbijā), Jāni Plūdumu un Jāni Gruzdēnu (Druva).

DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons aicināja padomāt par jaunu biedru piesaistīšanu organizācijā, īpaši jaunatni, pakavējoties arī pie DV Kanadā aizvadītās 30 gadu jubilejas. Īpašs notikums bijusi DV Centrālās valdes sēde Toronto ar tālo zemju pārstāvju piedalīšanos, izlemjot daudzus svarīgus jautājumus un vadlīnijas turpmākajam darbam.

Šinī sēdē notika arī maiņas amatpersonu sastāvā. Jaunievēlētā valdes locekle Millija Zvejniece vadīs kultūras daļu, bet tās līdzšinējais vadītājs Ed. Pulciņš turpinās veikt priekšnieka vietnieka pienākumus. Jaunatnes daļu vadīs A. Māliņš, līdzšinējā E. Kalviņa vietā. Saimniecības daļas vadītāja pienākumus turpmāk veiks E. Treilons, līdzšinējā A. Šterna vietā, kas veiks speciālu uzdevumu valdes locekļa amatu. Par ideoloģiskās daļas vadītāju apstiprināja Modri Lorbergu.

Vanadžu priekšniece Ilga Breikša ziņoja par savu piedalīšanos DV ASV vanadžu salidojumā Klīvlandē un tur gūtajiem iespaidiem. Aprūpes daļas vadītāja Zigrīda Masīte iepazīstināja ar jaunajām Ziemsvētku kartītēm, kuŗām mākslinieciski metu devusi gleznotāja Veneranda Vabale no Niagaras, nerēķinot honorāru (4 meti).

Plašāku ieskatu par veiktā un turpmākā darba iecerēm sniedza ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš. Pie pēdējiem veikumiem pieskaitāma olimpisko spēļu boikotēšanas akcija. Rakstītas vēstules parlamentāriešiem, vākti materiāli Madrides konferencei par apstākļiem okupētajā dzimtenē. Izcils notikums bijis šī gada Baltiešu vakars Otavā un tikšanās ar Kanadas parlamentāriešiem un citiem politiskajiem darbiniekiem. Latvijas 40 gadu okupācijas atcerē parlamenta deputātiem piesūtīta vēstule ar 45 Baltijas brīvības cīnītāju memorandu. Informācijas darbinieku raksti (R. Epneris Londonā, Ont., J. Eglītis Sv. Katrīnās) parādījušies vietējos kanadiešu laikrakstos.

LNAK politiskās informācijas daļas vadītājs Dr. L. Lukss

(Turpinājums 11. lp.)

Kanadas federālās valdības daudzkultūru ministrs Flemings ar dzīvesbiedri Ilonu noskatās Jāņu uzvedumu Sidrabenē. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Irs Kalniņš

ar atspirdzi-
giem latvis-
Sidrabenes
krejlapas —
dētāju ievē-
dātiem Sid-
s noteiku-
A. K.

ar veiktā un
cerēm snie-
ācijas daļas
š. Pie pēdē-
pieskaitāma
boikotēšanas
vēstules par-
ākti materiā-
encei par ap-
jā dzimtenē.
bijis šī gada
tavā un tik-
parlamentā-
polītiskajiem
vijas 40 ga-
rē parlamen-
sūtīta vēstu-
prīvības cīņ-
Informācijas
(R. Epneris
Eglītis Sv.
ušies vietējos
tos.
ās informāci-
Dr. L. Lukss
11. lp.)

noskatās
Kalniņš

Līgotāji Saulainē

Tradicionālais Jāņu sarīkojums Saulainē pulcināja ap 1500 līgotāju, sevišķi daudz jauniešu, kuŗus Līgo sarīkojumos tik lielā skaitā reti nākas redzēt. Saulaines upmala bija pilna ļaužu, kas tur lieliski jutās siltajā vakarā. Dega neskaitāmi ugunskuri, un visu nakti nenorima čalas un dziesmas.

Šoreiz sarīkojuma degpunktā bija Edgara Kraujiņa izrāde: „Līgo vakars Madarās". Abas izrādes Saulaines šķūnī pulcināja pilnu telpu. Lūgu bija iestudējis Juris Dzeguze, un Jāņu vakara dialogi mainījās ar dziesmām, par kuŗu oriģinālkompozicijām, duetu aranžējumiem un klavieŗu pavadījumiem rūpējās komponists Imants Sakss. Galvenie dziesmu skandētāji bija Dainas koŗa un vīru ansambļa Kalvis dziedoņi. Uzvedumā piedalījās (Madaru māju ļaudis) Velga Jansone, Viesturs Brants, Sandra Bādere, Valdis Gulbis, B. Vachsmuta, Alberts Vītols, jun., Astrīda Ezergaile, Anita Tanne, Vilma Vītola un viņsētas māju ļaudis — Dzidra Egle, Herta Jurševska, Dainas koris un „Rīgas ciemiņi" — Anda Sprūdža, Edvards Pētersons un Auseklis Pērkons. Izrādes vadītājs bija Raimonds Šteinbergs, sufliere Ārija Grasmane.

Katra izrāde ilga vairāk nekā stundu, apmeklētājiem sirsnīgi aplaudējot; aplausi atskanēja arī izrādes laikā, pēc asprātīgajiem dialogiem. Beigās pateicības vārdus teica Saulaines sarīkojumu vadītājs Guntis Tannis un Vija Kraujiņa. Lugas iestudētājs Juris Dzeguze saņēma skaņu plašu veltes un ziedus, bet komponists I. Sakss ar solistiem Dz. Egli un V. Brantu — ziedus.

Pēc uzveduma Saulaines pļavā iedegās lielais ugunskurs ar darvas mucu. Tur notika arī aplīgošana, kuŗā piedalījās arī draudzes mācītājs Ivars Gaide. Jāņu tēvs Jānis Koncis rūpējās par alus pacienāšanu, bet Jāņu māte Ērika Reinfelde par sieru. Robertsona automašīnu pārdošanas firmas pārstāvis H. Plaude bija gādājis par uguņošanas materiāliem.

Saulaines šķūnī risinājās deju prieki, spēlējot Runču deju kapellai V. Cera vadībā. Jāņu bērni uzkavējās arī „Pūnītī" pie atspirdzinājumiem un uzkodām, kur rosījās Saulaines dāmas ar galvenajām saimniecēm Ēriku Reinfeldi un Liliju Bāderi.

Deju prieki beidzās tikai agrā rīta stundā, kad nenogurstošie līgotāji vēl kavējās pie saviem ugunskuriem, kur tos rīta gaismā pārsteidza pēkšņa lietus gāze.

O. K.

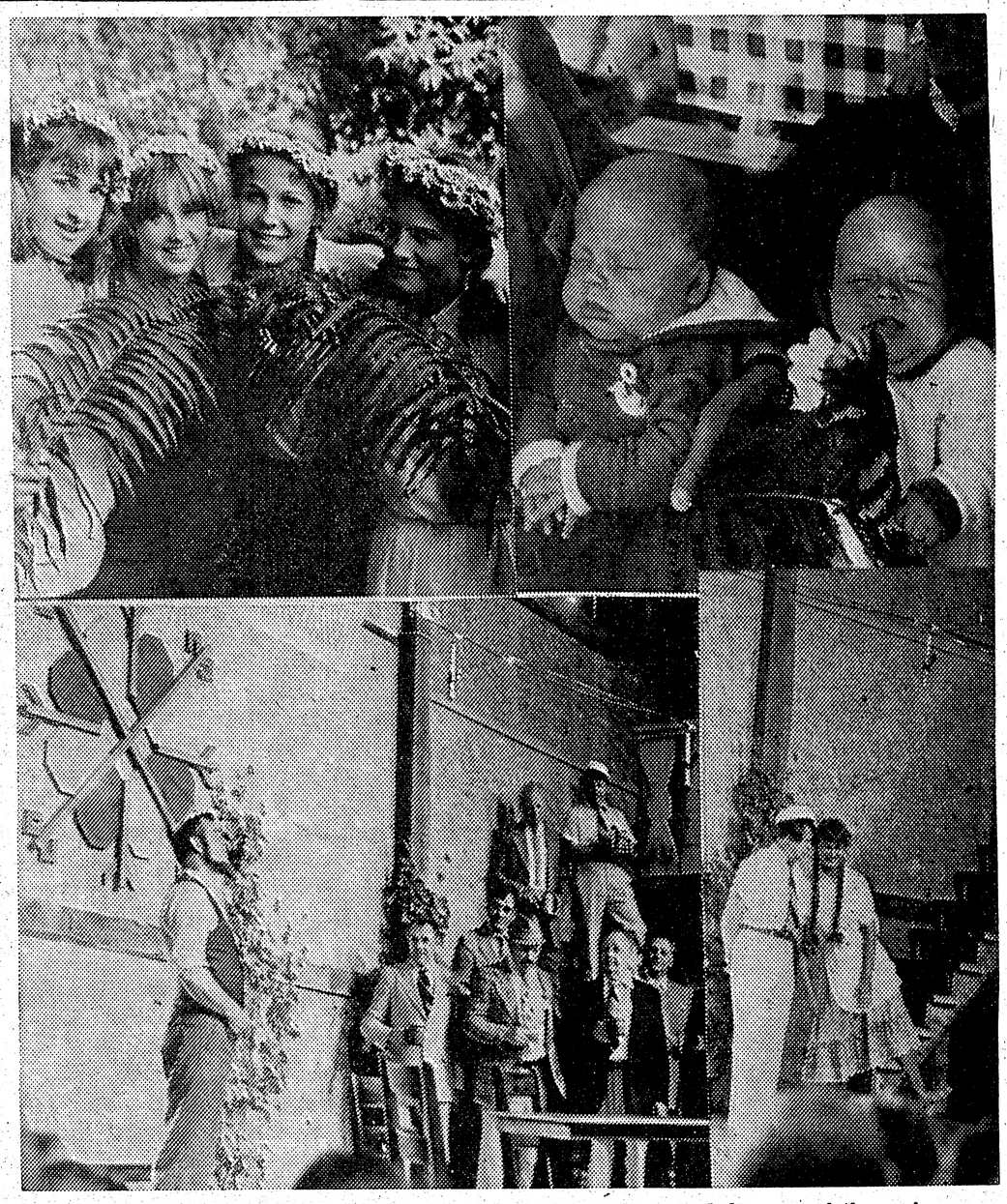

Līgo svētkos Saulainē. Augšā pa kreisi meitenes ar jāņuzālēm un balto margrietiņu vainagiem. Labajā pusē nogurušie līgotāji — Jānītis un Mārīte. Apakšā E. Kraujiņa Līgo svētku uzveduma ainas.
Foto: N. Sebris

Rīgā DV KV sēde

(Turpinājums no 10 lp.)

gatavo īpašu memorandu iesniegumam valdībai, sakarā ar Madrides konferenci, bet DV informācijas darba kopa rūpējas par materiālu piegādāšanu. Konferences laikā Madridē darbosies Baltiešu birojs.

LNF Zviedrijā informācijas darba sekmēšanai valde vēl piešķīra 500 dol. V. Kārkliņš vērsa uzmanību uz attiecīgu lenšu sagatavošanu radioraidījumiem, ko ar panākumiem jau kopš gadiem izmanto Sadberija. Kasieris R. Britāls norādīja, ka nodaļas kavējas ar saviem biedru naudas un Kultūras fonda maksājumiem. Rakstu darbu sacensībām izmaksāti 350 dol. Skolas gadu beidzot, TLB pamatskolai un TLTA ģimnazijai izmaksāts katrai 200 dol., pārējām skolām 480 dol. Minsteres ģimnazijai atvēlēja 1.250 dol. (pag. gadā 1000 dol.), aprūpei aiz dzelzs aizkara 1.250 dol., Bērzaines (Vācijā) atbalstam 1000 dol., invalidiem, vecajiem ļaudīm un aprūpes darba sekmēšanai ik pa 750 dol.

Sakarā ar notiekošo Baltiešu sporta olimpiadu Toronto, tai piešķīra 200 dol. Atvēlēja vienai jaunietei 300 dol. Gaŗezera vidusskolai un 3 jaunietēm katrai 100 dol. 2 x 2 nometnei.

Sporta daļas vadītājs J. Treijs informēja, ka sadarbībā ar Kesvikas nodaļu izsūtīti 5 raksti olimpisko spēļu boikota lietā. Iesūtīti attiecīgie materiāli DV KV un DV CV šaušanas sacensībām.

Šī bija viena no gaŗākajām DV Kanadas valdes sēdēm un ilga 5 ar pus stundas. Tajā, bez jau minētajiem, vēl piedalījās iekšējās informācijas daļas vadītājs R. Alksnis no Londonas, Ont., goda tiesas loceklis O. Ieviņš no Hamiltonas un DV darbinieki K. Bencons, Toronto . Sēdes dalībnieki parakstīja arī labas veselības vēlējumu kartīti valdes loceklim E. Treilonam, kas tanī laikā atradās slimnīcā.

Sēdē parakstīja līgumu ar Latviešu centru Toronto par DV grāmatnīcas nodaļas atvēršanu šinī centrā uz vienu gadu. DV grāmatnīcas nodaļai piešķirta apm. 700 kv. pēdu liela telpa, kuŗā būs iespējams izvietot arī gleznas, tāpat daiļamatniecības darbus. Nodaļas atvēršana paredzēta septembrī.

O. K.

St. Pētersburgā 500 latviešu

Ja pirms gadiem optimisti pareģoja, ka St. Pētersburgas latviešu kolonijā Floridā visilgāk skanēs latviešu valoda un dziesmas vēl nākošā gadu simtenī, tad šai aplēsei ir zināms pamats. Vairākās latviešu draudzēs dievkalpojumu apmeklētāju skaits samazinās, bet St. Pētersburgas un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzē tas pakāpeniski palielinās. Raksturīgi, ka baznīcas apmeklētāju skaits ievērojami pārsniedz draudzes locekļu skaitu — 130.

Latviešu biedrībā biedru skaits ir divreiz lielāks. Draudzes locekļu lielākā daļa ir arī vietējās Latviešu biedrības biedri. Ja līdz šim daudzi vilcinājās iestāties draudzē tādēļ, ka nebija pastāvīga mācītāja, tad tagad tas būs novērsts. 29. maijā draudzes izbraukumā draudzes priekšnieks Vīksne paziņoja, ka saņemta no māc. H. Lapiņa Grand Rapidos atbilde, ka viņš ar valdes piedāvātiem noteikumiem un algu mierā un stāsies darbā septembŗa otrā pusē.

Minētā izbraukumā draudzes loceklis inž. Zālīte ziņoja, ka St. Pētersburgā nopirkts apbūves gabals jaunā latviešu centra izveidošanai. Tas jau rudenī būtu lietošanas kārtībā, ja minimāli saziedotu vēl 10.000 dolaru. Ziedojumu sarakstā ir arī daudzi draudzes locekļi. Līdz šim dievkalpojumi notika amerikāņu draudzes baznīcā, izmantojot arī šīs baznīcas sabiedriskās telpas, maksājot nelielu atlīdzību.

Latviešu biedrība un draudze kopīgi piedalās visos tautiskos sarīkojumos, daloties arī izdevumos un ienākumos. To vadība pēdējā laikā labi sadarbojas. Nama ideja kļuvusi aktuāla tikai pēdējā pusgadā, sakarā ar draudziem jaunpienācējiem. St. Pētersburgā un apkārtnē pašlaik dzīvo ap 500 latviešu, lielākai daļai gan baudot savu atpūtu ērtā vientulībā vai šaurā draugu pulkā. Cerams, ka tie latviešu centrā vairāk apvienosies kopējā latviešu sabiedrībā.

K. P.

Ainas no Baltiešu vakara Otavā. Attēlā pa kreisi Marija Beatrise Upeniece priekšnesumos ar flautas spēli. Pa labi konsuls Dr. E. Upenieks sarunā ar mons. Andželo Palmas. Apakšā pa kreisi Johanna Benjamiņa ar ārlietu ministru Marku Makguiganu. Labajā pusē ārlietu ministrs ar Dr. E. Pārupu un senātoru P. Juziku.

SV. KATRĪNAS

● Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku klubs bija rīkojis 3 klubu (Hamiltona, Sv. Katrīnas un Toronto) eksternās makšķerēšanas sacīkstes Honey Harbour līcī, A. Gaibišeļa vasarnīcu rajonā. Sacīkstes ilga 6 stundas. Bija ieradušies 38 makšķernieki. Lielāko lomu šoreiz ieguva Zelma Veide, bet no jauniešiem Benita Kraukle. Pēc sacensībām makšķernieki pulcējās viesmīlīgā saimnieka vasarnīcā, kur par vakariņām bija rūpējušās makšķernieku dāmas mājas mātes Lindas Gaibišeles vadībā. Uzvarētājiem balvas pasniedza sacīkšu vadītājs P. Odiņš ar palīgu R. Kalniņu. Sv. Katrīnu klubs 7. jūnijā bija rīkojis zušu makšķerēšanas sacīkstes Niagaras upē, pulcinot 23 makšķerniekus. Sacīkstes ilga 10 stundas. Pirms tam bija sporta spēles riņķu mešanā. Lielāko lomu guva A. Kalvāns. Sacīkstes vadīja un balvas izsniedza P. Odiņš. Nākošās kluba makšķerēšanas sacīkstes 28. septembrī Port Kolbornā.

O.K.

Minsteres latviešu ģimnazijas skolotāji. No kreisās: J. Sils, M. Veikerte, Dr. H. Borns, M. Brokāne, P. Purmalis, M. Zandberga, H. Gērings, M. Zandbergs, Dr. E. Boronovska, māc. F. Kristbergs un A. Spoģis. Skolai šogad bija 35. izlaidums. Foto. T. Spoģis

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.

Zvanīt

Dienā	Vakarā
Stan Back	V. Ivans
783-6151	763-3374

Jaunākais izdevums vēsturisku un atmiņu rakstu serijā

Richards Ērglis

Kā cēlies Vidzemes nosaukums

Otrais iespiedums, 59 lpp., broš. Cena ASV $3, Kan. $3.50. Grāmata jau iznākusi un pasūtinājumus izpildu nekavējoties. Sūtīšanas izdevumus sedz apgāds.

Apgāds GAUJA (Rob. Krūklītis)
P. O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

BŪVĒJU

ziemas un vasaras mājas. Izdaru māju pārbūves un remontus, krāsošanu, cementa darbus u. c. Sagādāju būvatļaujas.

K. SUNTAŽS, Toronto, tel. 751-6829.

dāvanu veikals

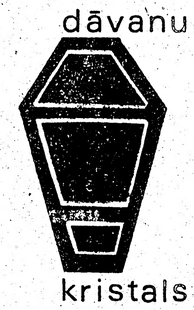

The Silver Lantern

kristals · sudrablietas · keramika

DON MILLS CENTRE · 939 LAWRENCE AVE, E.

445 4043 ausma magons

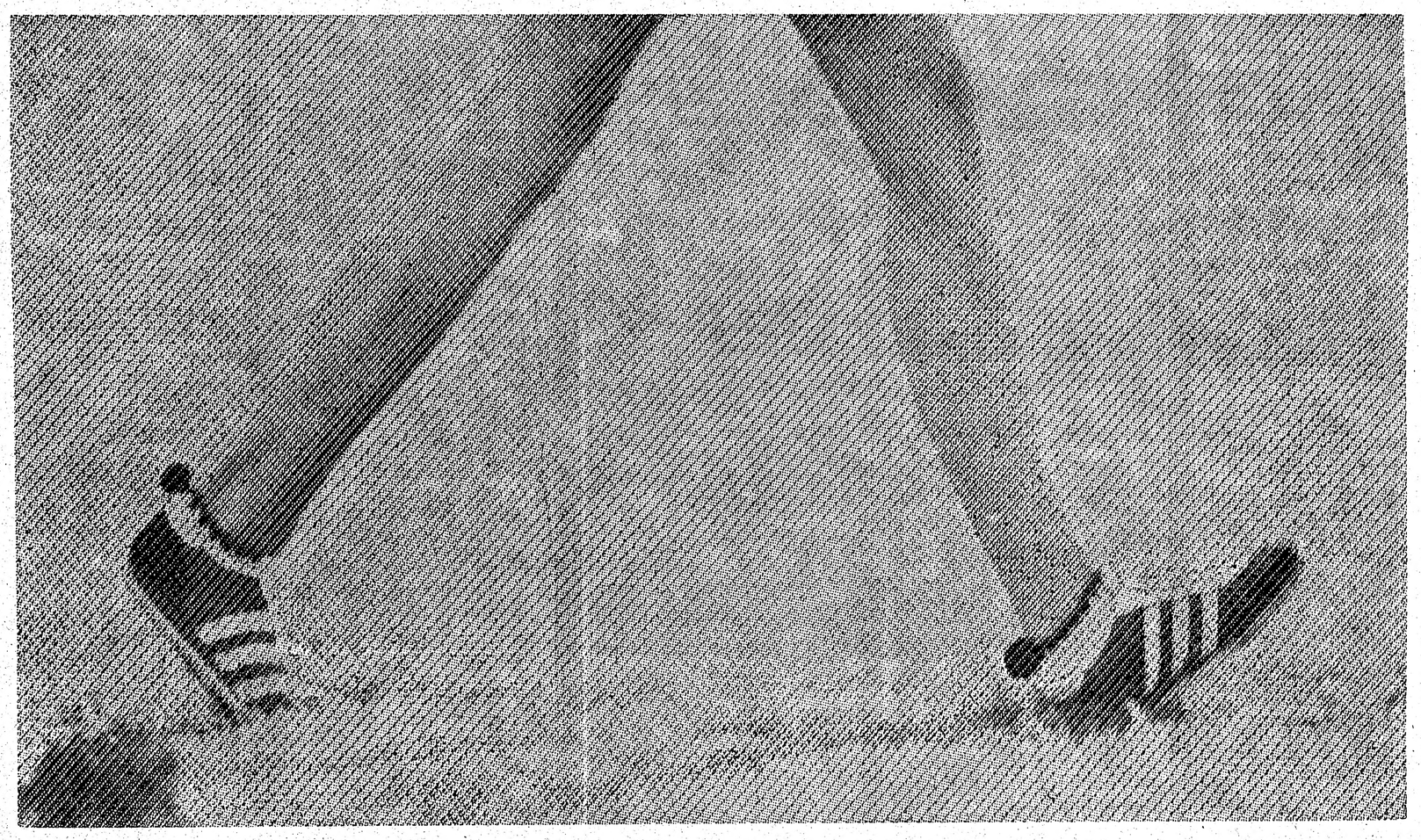

Paša enerģija taupa degvielu

Lietojiet tik daudz paša enerģijas, cik jūs vēlaties.
Tā ir bez maksas. Tā ir jūsu pašu. Un tā neprasa degvielas.

DZIVE IR LABA, ONTARIO. TAUPI TO. PASARGI.

Energy Ontario

Ontario Ministry of Energy Hon Robert Welch, Minister

Kā ligoja Latgalē

Kāda Latvija Amerikā lasītāja iesūtījusi redakcijai kopiju no ilgus gadus saglabātā mākslas un senatnes mēnešraksta Latvijas Saule 1925. gada 27. numurā ievietotā M. Apela raksta — „Senču tradicijas Jāņos un nostāsti par Jāņu brīnumiem Latgalē", ar lūgumu publicēt. Lai gan Jāņi jau aizvadīti, būs interesanti ar šo priekš 55 gadiem Latvijā publicēto rakstu iepazīties, atstājot tā stilu nelabotu.

Latgalē nesvin Jāņus tik lieliski kā pārejos Latvijas apgabalos. Tur Jāņi neatšķiras no darba dienas. Tik retos novados, kur Jāņus svin kā baznīcas svētkus, nestrāda ikdienišķu darbu. Bet kā senču lielo svētku atliekas Jāņi arī šeit dziļi iesakņojušies tautā ar savu tradicionālismu, pat vēl dziļāk kā pārējos Latvijas apgabalos, kur šais laikos Jāņus svin moderni, ar šņabi un vīniem un mūziku; tik aiz cieņas un senču tradicijām, pa starjām arī palīgo, nodedzina lieknas Jāņu ugunis, reizēm ar pilsētnieciskām raķetēm. Citādi svin Jāņus Latgalē. Viss sādžu iedzīvotāju vairums Jāņus sagaida kādas mistiskas, burvību pilnas dienas. Jāņu priekšvakarā jau ap pusdienām nāk uz krūmājiem un mežiem, lai saplūktu Jāņu zāļu klēpjus, kuŗus vakarā mājā uzliks pa galdiem, soliem, ņems līdzi līgot ejot. Jāņu zāļu starpā galveno vietu ieņem tā saucamās „kodeļas" un jāņiši — likteņa noteiceji. Kopā ar Jāņu zālem katra saimniece, kam rūp lopu veselība un pienīgums iestājošā vasarā, iegādajas pa dažiem asiem dadžiem.

Ar saules rietu Jāņu svinīgums, Jāņu noslēpums ierodas mājās. Iepriekš jau Jāņu zāles tiek izklātas pa soliem, ar tām appušķots galds: kuplākie jāņiši tiek izdaļīti uz katra ģimenes locekļa, labi iezīmēti un aizsprausti aiz sijas pie griestiem, lai varētu vērot, kuŗš no tiem pa Jāņiem aizziedē, tas ir — pārvērtīsies par baltu, mīkstu spilvenu — kušķīti, kā tas ir ar sakaltušu pienenes ziedu. Tam ģimenes locekļam, kuŗa jāņītis nesāks ziedēt, nesagaidīt vairs nākošo Jāņu!... Katras kūts durvju augšā tiek uzkārti nežēligie dadži, jo citādi raganas un kaimiņienes, kas prot burvības dzīt, govis var apburt, samaitāt. Un Jāņu nakts priekš buršanas tā izdevīgākā; bet dadži aizsargā no raganu negaidītas iebrukšanas.

Saulei norietot, visa sādža lasās kopā un nāk uz rudzu laukiem, lai tos aplīgotu (aprūtotu). Rudzu laukiem apkārt jāapiet līgojot, citadi burvību dzinēji arī tur iezagsies, vārpas samaitās. Arī kaimiņu druvas un sētas aplīgot skaitās par labu toni, kaimiņu saticības pierādījumu. Par to kaimiņu saimnieces līgotājām (rūtotājām) nes sieru, sviesta šķīvi, siltas rudzu maizites kukuli. Visu šo saimnieces jau aiz laika priekš līgotājām (rūtotājām) sagatavo.

(Turpinājums 20. lp.)

ONTARIO

Šis vasaras atvaļinājums Ontario provincē

IZDIBINIET, KĀ ONTARIO PROVINCE VAR PADARĪT JŪSU ATVAĻINĀJUMU PIEVILCĪGĀKU.

Lai sagādātu jums vairāk prieka atvaļinājuma laikā Ontario provincē, jums būs mājās piesūtīta informācija atvaļinājumiem — Ontario — jūsu iepazīstināšanai (Ontario — yours to discover), kas apraksta galvenos vilcienos, pēc apgabaliem un maršrūtiem, daudzas no mūsu provinces skaistākām vietām atvaļinājumiem.

Jūs varat pieprasīt arī citas parocīgas informātīvas grāmatiņas.

APMEŠANĀS. Šī brošūra sīkdaļās dod jums informāciju, kur palikt, cik tas maksā un kādas ērtības tur iespējamas.

NOMETŅOŠANA. Brošūra pastāsta par ērtībām visās privātās un provinces nometņošanas vietās pa visu provinci.

LAIVU BRAUCIENI. Bagātīgas iespējas izmantot braucienus līdz ar kartēm par speciāliem ūdensceļiem un par lietām, kas skatāmas un kas darāms pa ceļam.

MAKŠĶERĒŠANA UN MEDĪŠANA. Ontario province vēl vienmēr ir viena no labākām vietām zvejošanai un medīšanai, un brošūra jums pastāstīs, kur tas viss atrodas.

VASARAS NOTIKUMI. Ontario province ir pārpilna dažādām lietām, ko ir vērts darīt un aplūkot. Šī brošūra iepazīstina ar dažādām aktīvitātēm jūnijā, jūlijā un augustā.

Lai saņemtu visas šīs brošūras, rakstiet Ontario Travel, Queen's Park, Toronto, M7A 2E5 vai zvaniet bez maksas

416-965-4008

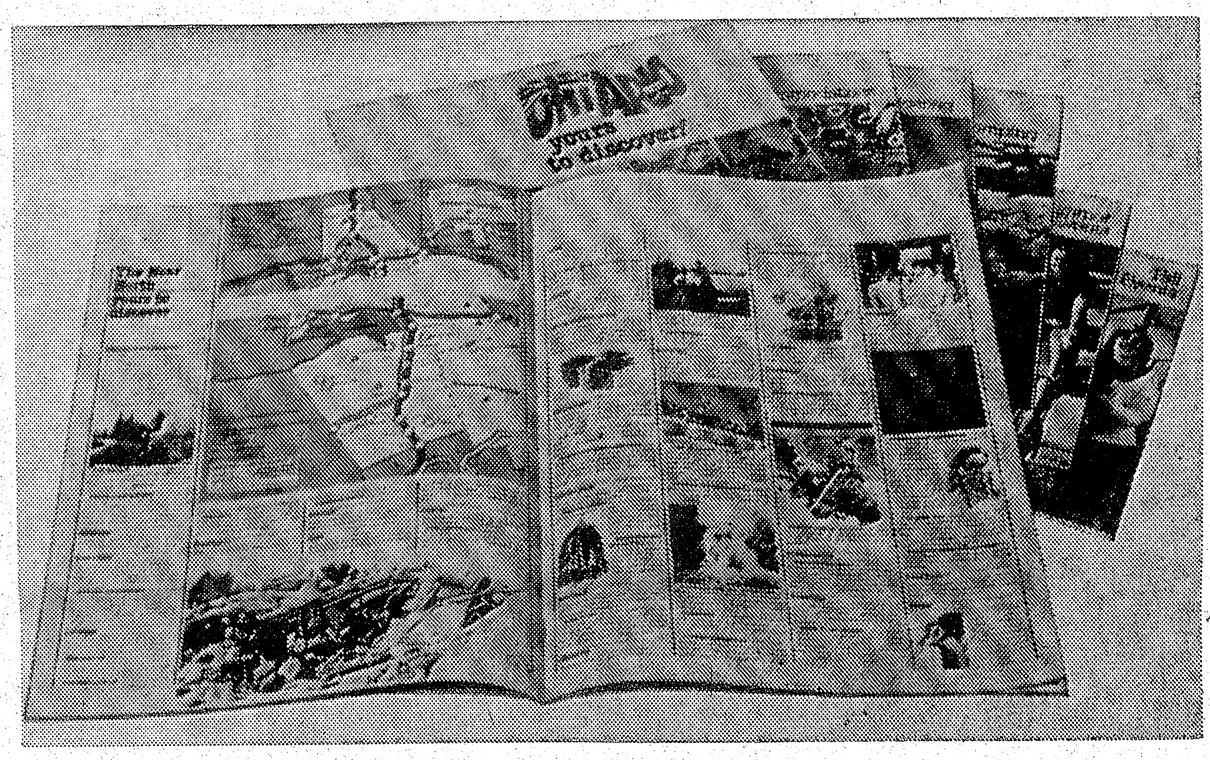

Ontario

Larry Grossman, Minister of Industry and Tourism
William Davis, Premier

Bērnu svētki Mūsmājās

Plašākie gadskārtējie latviešu bērnu svētki Anglijā arī šogad notika DVF Koventrijas nodaļas lauku īpašumā Mūsmājās, kuŗos 8. jūnijā bija pulcējušies ap 50 bērnu un vismaz simt pieaugušo. Bērnu pulkā bija Līdsas, Bradfordas un Notinghamas DVF nodaļu latviešu skolu audzēkņi. Svētkus atklāja Latviešu nac. padomes Lielbritanijā izglītības nozares vadītāja Dzidra Purmale, atgādinot arī atbalsta vajadzību 5. vasaras kursiem, kas DVF Straumēnos risināsies no 6. līdz 18. jūlijam.

Dievkalpojumu vadīja Vidusanglijas draudzes mācītājs J. Jurģis. Dziesmām klavieŗu pavadījumu spēlēja D. Ozoliņa.

Pēc tam sākās bērnu nodarbības un sacensības, kuŗas pārzināja bērnu svētku vadītājs Andrejs Ozoliņš. Bija izdevība izmēģināt roku arī mērķī šaušanā. Šīs sacensības vadīja R. Usāns-Erts.

Pēcpusdienā, kad visi bija stiprinājušies ar vanadžu un mājas saimnieču piedavātajām uzkodām, turpinājās mazo un jauno priekšnesumi. Dzintras Bankēvicas vadībā trīs dziesmas dziedāja Notinghamas skolas 5 audzēkņi, kur jaunākajam bija tiki seši gadi. Ar kādu pusduci tautas melodiju atskaņojumiem iepriecināja Lesteras piecu dalībnieču koklētāju grupa Dulsijas Ozoliņas vadībā. Visi programmas dalībnieki bija košos tautas tērpos. Notika arī tautas dziesmu dziedāšana no dziesmu lapām, kur bija arī gluži maz dzirdētās. Kopdziedāšanu vadīja R. Usāna-Erta, klavieŗpavadījumi D. Ozoliņas.

Ap 40 bērnu zālē piedalījās latvisko zinību un citu māku sacensībās, ko bija izkārtojuši skolu audzinātāji un talcinieki. Veiksmīgākajiem balvas, galnenokārt grāmatas, pasniedza Dz. Purmale un A. Ozoliņš. Sacensības norisinājās latviešu valodā, vēsturē, Latvijas ģeografijā, kultūraugu pazīšanā, zīmēšanā un veidošanā, grupās līdz 15 gadiem. Bērni un jaunieši, tapat arī pieaugušie, grupējoties pa dzimumiem, izmēģināja spēkus arī virves vilkšanā.

Nobeigumā LNPL izglītības nozares vadītāja Dz. Purmale izteica pateicību svētku vadītājam un galvenajam rīkotājam A. Ozoliņam, kas šos pienākumus sekmīgi veicis jau desmito gadu, kā arī visiem dalībniekiem un atbalstītājiem. A. Ozoliņš ar atzinību pieminēja arī DVF Koventrijas nodaļas vadības un darbu darītāju pretimnākšanu. Šie bija 15. bērnu svētki Mūsmājās; pirmos piecus kārtoja un vadīja atv. kpt. Jānis Vēveris, toreizējais Koventrijas latviešu skolas pārzinis.

J.F.

Pēdējā Rīgas paviljona darba sēde Latviešu Centrā. No kreisās: I. Kalviņa, A. Kukse, Z. Miezītis, J. Vāgnere, komitejas priekšsēdis E. Kalviņš, K. Markitants, A. Šmits, D. Ķivlenieks, A. Bērziņš un J. Ozols. Aizmugurē: M. Sukse, A. Barons, V. Ābele, E. Zēbergs, A. Markitants un Latviešu daiļamatnieku savienības priekšsēdis A. Gugāns. Foto: J. Līgers

ČIKAGA

Čikagas baptistu draudzes māsu pulciņa gadasvētku koncerta dievkalpojumā piedalījās soprāns Skaidrīte Lamberte un pianists, ērģelnieks Valdis Treimanis. Skaistajā pavasara svētdienā īsti piemēroti izskanēja V. Baštika Pavasara dziesma ar ātrajām pašāžām un beigu trilli, tāpat Hendeļa Mirjamas dziesma un Liddla 23. Psalms, labā kantilenā Hendeļa Pie Viņa nāciet un Lai prieks. Pirmo reizi Čikagā dzirdējām V. Ozoliņa Dvēseli, putnu ar O. Cakara tekstu. Pārliecināja Mendelsona ārija Kad jūs no sirds mani meklēsiet, tāpat Mocarta Alelūja. Dziedone apveltīta ar ļoti tīru, dziduru tembrū, noteikti kolorātūrsoprāna apjomās, labu elpu un dikciju. Piekļāvīgi bija Valža Treimaņa pavadījumi kā uz klavieŗēm, tā ērģelēm. Bija prieks pēc smagās slimības viņu redzēt un dzirdēt. Pieminot mirušās pulciņa biedrenes, S. Lamberte un M. Cakare duetā dziedāja Sinklēra Alelūja. Svētkos ka runātāja bija ALBA māsu apvienības priekšniece Benita Ūkstiņa.

I. Ciems

ATVAĻINĀJUMA PRIEKAM PIEDĀVĀJAM

R. E. Ekšteins — Stipri piesiets, rakstu krājums	$12.00
J. Babrē — Brīnišķīgā zvaigzne, stāsti, pasakas, legendas	$8.00
K. Bachmanis — Latvju tauta bēgļu gaitā	$11.00
D. Švīkule — Veselīgās zāļu tējas	$10.00
V. V. Zēbauers — Amerika: Oasis of Freedom	$17.00
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
V. Kārkliņš — Pie laika upes, nov.	$14.00
Anšl. Eglītis — Vai zini zemi, citronas, kur zied	$14.00
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
V. Mežezers — Sirds, ko dziļi iemīlēja II	$9.00
J. Juškēvičs — Kurzemes hercogi un viņu laikm.	$10.00
Vecā Rīga — 34 illustr.	$5.00
I. Sleinis — Daugava	$5.00
Okupētās Latv. dien. gr. II	$8.75
Latvju Māksla Nr. 6.	$7.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
Al. Čaks — Mana mīlestība, proza	$14.00
G. Janovskis — Novakare, rom.	$11.00
T. Silis — Par brīvo Latviju domājot, apc.	$6.00
P. Kundziņš — Latv. Imigrāc. sākumi Albertā	$21.00
J. Siliņš : Latvijas māksl. 1800—1914 I	$38.00
Latviešu mākslinieki Austrālija	$38.95
Latvijas kara skola	$20.00
M. Urnežus — Apskaidrība, dzej.	$9.00
I. Brača — Apsolītā zeme, rom.	$11.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121 (pl. 12 — 7.30). Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc. No 15. jūn. — 15. sept. sestdienās slēgts.

HOLANDĒ MIRIS DV DARBINIEKS

No DV Centrālās valdes ģenerālsekretārijāta Vācijā nupat saņemta ziņa, ka 29. maijā miris Kārlis Dreimanis, DV Holandes nodaļas valdes priekšsēdis. K. Dreimanis DV Holandes nodaļu vadīja kopš 1976. gada, un lai arī nodaļa nebija skaitliski liela, tomēr ar savu darbību Holandē pārstāvēja visu DV organizāciju. K. Dreimanis vadīja arī Holandes latviešu komitejas darbu, tā vienodams visus latviešus šai zemē.

Andris Zeibots, C. A.
Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS
Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS
797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

Labo visāda veid aautomašīnas
CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5804
Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Segas, pēļus un spilvenus
(comforters)
SPALVU UN DŪNU,
labo un gatavo
katrā lielumā un kvalitātē:
Zvanīt 787-9021.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6308 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

se, Z.
Kivle-
s, A.
Ligers

s Valdis
ā pavasara
ēroti izska-
asara dzies-
šāžām un
Hendeļa
un Liddla
kantilenā
ciet un Lai
zi Čikagā
a Dvēseli,
ekstu. Pār-
ārija Kad
meklēsiet,
lūja. Dzie-
i tīru, dzid-
kolorātūr-
bu elpu un
bija Valža
mi kā uz
lēm. Bija
limības vi-
t. Pieminot
edrenes, S.
kare duetā
Alelūja.
bija ALBA
priekšniece

I. Ciems

IRIS
EKS
valdes ģe-
ācijā nupat
maijā mi-
is, DV Ho-
des priekš-
DV Holan-
kopš 1976.
daļa nebija
ēr ar savu
rstāvēja vi-
K. Drei-
blandes lat-
bu, tā vie-
šus šaī ze-

s un
ls
)
ONU.
tavo
valitātē:
21.

chs
io

RELIĢISKĀ DZĪVE

Mācītāju konference Eslingenā

Nekas virs zemes nav pilnīgi jauns. Viss jaunais celts uz vecā pamatiem. Stiprus pamatus veido tradicijas. Arī trimdā izveidojušās zināmas tradicijas. Ev. lut. ticīgo baznīcas dzīvē šāda tradicija ir gadskārtējā mācītāju sanāksme Eslingenā, Rietumvācijā. Pēdējos 24 gadus šī tradicija saistīta arī ar vietu — Virtembergas evaņģeliskās zemes baznīcas „Meža māju" Eslingenā. Šī „Meža māja" šopavasar nosvētīja 25. pastāvēšanas gadu, ko atzīmēja ar lielām svinībām, kurās piedalījās vietējās zemes baznīcas augstākie garīdznieki, kā arī latv. ev. lut. baznīcas pārstāvis prāvests Elmārs Rozītis. Viņš saņēma īpašu atzinību un pateicību par „Meža mājas" popularizēšanu ne tikai Rietumvācijā, bet arī aizokeāna zemēs.

Šogad „Meža mājas" sanāksme notika no 28. maija līdz 1. jūnijam. Jau kopš gadiem šajā sanāksmē piedalās arī latv. ev. lut. mācītāji ar saviem draudžu darbiniekiem no Zviedrijas un Anglijas, kā arī draudžu pārstāvji no Holandes un Beļģijas. Šogad aizjūras viesis bija archibīskaps Arnolds Lūsis no Kanadas. Sanāksmi atklāja prāv. Elmārs Rozītis. Ar klusuma brīdi pieminēja aiztecējušā gadā mūžībā aizgājušos amata brāļus — mācītājus A. Reinsonu, A. Kalnāju, N. Ozolu un O. Gulbi ASV, prāvestu Dr. V. Sanderu Kanadā, māc. Villes atraitni Lidiju Villi Eslingenā; dzimtenē — prāv. Rauskinu un mācītājus E. Liepu, Bļodnieku un J. Džindžu. Prāvests E. Rozītis sirsnīgos vārdos apsveica tuvos un tālos viesus: mūsu baznīcas virsganu archibīskapu A. Lūsi, baznīcas virspadomnieku Dr. G. Klaperu no Hanoveras, prof. G. Lindeskugu no Zviedrijas, kas kopā ar prāv. E. Svensonu vairākus gadu desmitus ne tikai rūpējas par līdzekļu sagādi latv. bērnu kolonijai Zviedrijā, Elandes salā, bet arī vada to. Tālāk prāvests apsveica Anglijas pārstāvjus: evaņģ. lut. baznīcas pārvaldes priekšnieku Jāni Paegli ar dzīvesbiedri un Jāni Eglīti, Zviedrijas latviešu ev. lut. baznīcas pārvaldes priekšnieku prāvestu Leonu Čuibi un viņa laicīgo biedru Arvidu Ūdri, kuŗi pirmo reizi viesojās „Meža mājā". Raksta veidā sveicienu bija sūtījis arī lietvedis T. V. Ozoliņš no Londonas un māc. R. Zuika.

Bībeles tekstus iztirzāja vairāki garīdznieki, kā arī lasīja referātus. Sanāksmes dalībniekus bija ieradies apsveikt arī baznīcas padomnieks Dr. Ernests Eberhards.

Šogad aprit 450 gadi pēc Augstburgas konfesijas izstrādāšanas. Šī konfesija bija ticības atzīšanas akts un kļuva par pamatu ev. lut. baznīcai. Šogad, laikā no 19. jūnija līdz 3. jūlijam, Augsburgā notiek Vācijas ev. lut. baznīcas galvenā sinode, kuŗā atzīmē Augsburgas konfesijas 450. g. svētkus ar dievkalpojumu un piegemšanām gan pie baznīcas vadības, gan pie zemes valdības, šajos svētkos ielūgti arī archibīskaps A. Lūsis, prāv. E. Rozītis un māc. E. Rozītis.

Archibīskaps A. Lūsis konferencē stāstīja par ev. lut. baznīcas problēmām Kanadā un ASV. Liels panākums ir fakts, kīa Pasaules baznīcu apvienības pēdējā visas pasaules internacionālo baznīcu sarakstā ievesta arī latviešu ev. lut, baznīca trimdā. Draudžu aprūpes problēmas ir lielas, jo Kanadā, ASV un Austrālijā draudzēm pašām jāgādā līdzekļi mācītāju atalgošanai. Kaut gan pastāv svētdienas un papildskolas, valodas problēmas ir lielas. Arī jauktās laulības apdraud latvietības saglabāšanu. Eiropā stāvoklis mazliet labāks, sevišķi Rietumvācijā.

(Turpinājums 18. lp.)

Iznākusi

mācītāja R. EKŠTEINA grāmata

„STIPRI PIESIETS"

Autobiografija, izvilkumi no dienas grāmatas, ceļojumu apraksti, svētrunas.

Glīti iesieta cietos vākos, 304 lappuses ar ilustrācijām.

Rediģējis Modris Ekšteins. Pasūtināma:
Modris Ekšteins
8 Glencairn Ave.
Toronto, Ont. M4R 1M5.
Tel. (416) 486-6591.

Cena $10 ar piesūtīšanu.

Vai jūsu mājās ir

JEZUS NACARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģēlija vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:
Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska īsvētrunas.
Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze,
P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155
U.S.A.
Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiks pl. 10, izņemot 22. jūniju, kad dievkalpojums notiks pl. 11 Saulainē.

6. jūlijā pl. 10 dievkalpojums, archibīskaps A. Lūsis.

13. jūlijā pl. 11 dievkalpojums baznīcā, sakarā ar Pasaules baptistu kongresu. Dievkalpojumā piedalīsies latviešu baptistu garīdznieki. Dziedās koris. Pl. 16 — dievkalpojums Saulainē un vasaras nometnes atklāšana.

20. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē, bet pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā.

27. jūlijā pl. 10.30 dievkalpojums Saulainē; pl. 19.30 dievkalpojums dievnamā.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

6. jūlijā pl. 17 vasaras nometnes atklāšanas dievkalpojums Sidrabenē.

13. jūlijā pl. 10 dievkalpojums dievnamā. Pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

20. jūlijā pl. 10 dievkalpojums dievnamā. Pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē un Bērnu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

6. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles stundas — iūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

Jūlija mēnesī dievkalpojumi nenotiks.

17. augustā pl. 12.30 Kapu svētki Forest Lawn kapos. Dziesmu lapiņas.

MONTREALĀ

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

6. jūlijā pl. 19 dievkalpojums.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē, vasaras nometnē.

27. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

3. augustā pl. 11 dievkalpojums Tērvetē.

10. augustā pl. 11 dievkalpojums Ezerkalnos, Brīvības cīņu piemiņas dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Pl. 19 dievkalpojums baznīcā Montrealā.

31. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS

MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks teld.

22. jūnijā dievkalpojums nenotiks.

6. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

13 jūlijā dievkalpojums nenotiks. Kapu svētki Soo draudzē.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sprīdīšos.

27. jūlijā pl. 11 Kapu svētki „Beechwood" kapsētā, 24. nodalījumā. Lietainā laikā dievkalpojums baznīcā pl. 19.30.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRITIŅS AR DIEVU"

nepārtraukti 25. gada gājumā

katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4216

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums

katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Mikelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0632

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piekšd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 57B

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅔ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

Vecākais latviešu puku veikals
Dibināts 1932. g.

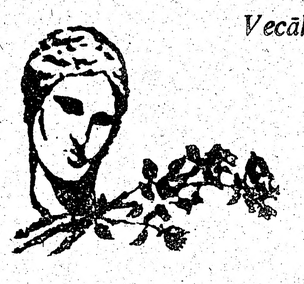

Venus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI katram gadījumam

Piegāde Lielotoronto pilsētas robežās

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6

Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037

A. Putniņš

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 **Riverview Gardens**—769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00
☐ 6 mēnešiem $18.00
☐ 3 mēnešiem $ 9.00
☐ Piepaksāju par 1980. gadu $.....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Ceku lūdzu sūtīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. VĀRDA

Briva dabā

(Turpinājums no 5. lp.)

mu dēļ nevarēja uzņemt Arņa Freiberga vadītajā bērnu nometnē. Es domāju, ka tas bija kādreizējais Latvijas armijas gaisa ērglis Mārtinsons, kas ar savu kundzi un meitu Ievu pašā upes krastā uzcēla pirmo telti, upē ierīkoja dzirnavu ratu, bet krastā izraka savu leduspagrabu produktu uzglabāšanai. Es negribu lielīties, bet šķiet, ka es biju otrs, kas tieši blakus Mārtinsoniem uzcēlu savu privāto vigvamu.

Par savu pirmo telti samaksāju 25 dol., un tā man uzticīgi kalpoja 17 gadus. Pieminēto telti dabūju no kāda kanadiešu bagātnieka, kas to tikai reizi bija lietojis medību izbraukumā. Varbūt šī telts kalpotu man vēl šodien, ja es kādā nelāgā jūtu uzplūdumā, dusmās par dažiem caurumiem telts grīdā, nebūtu bez lielas ceremonijas vieglprātīgi savu pirmo vasarnīcu iemetis ugunskurā. Šo pārsteidzīgo aplamo izdarību vēl tagad nožēloju, jo tik labas teltis vairs neviens netaisa. Telts audums bija tik biezs, ka aiztaisot ieeju, dienas laikā pašā teltī bija tumšs kā naktī. Vislielākās lietus gāzes nespēja izlaužties cauri ne telts jumtam, ne sienām.

Un tā lai šodien atļauts jums dot dažus padomus par teltīm. Pavadīt zaļumos dažas dienas greznā, tepiķiem un krāsu televīzijas apgādātā vasarnīcā, kur labi justos varbūt Dēvids Rokefellers vai Leonīds Brežņevs, es neuzskatu par īstu došanos brīvā dabā. Teltij līdz iet sava romantika. Pats galvenais, paša iegādāta telts ir lētākā vasarnīca pasaulē. Tur pavadītās brīvdienas iznāk vismaz desmitreiz lētākas nekā motelī vai īrētā vasarnīcā pārlaistās nakts melnuma stundas.

Tirgū dabūjamas dažāda parauga un dažāda veida teltis. Par telts lielumu jāizšķiras katram pašam. Normālā 9 x 9 pēdu teltī, kas piemērota vienai divbērnu ģimenei, četri cilvēki var uzturēties diezgan ērti. Tas nozīmē, ka naktī var ērti pārgulēt un dienā, lietum līstot, var sēdēt iekšā un spēlēt zolīti. Šādas Kanadā ražotas telts cena būs apmēram 70 dol. Tāda paša 9 x 12 lieluma telts maksās simt dolaru, bet divistabu telts ar priekštelpu un cakainām bārkstīm maksās vismaz 300 dol. Protams, ka visās teltīs ir izturīgas mākslīga audekla grūdas, kas pasarka reizē no mitruma un arī no čūskām, ķirzakām un vardēm. Jāievēro, ka telts dienā saulē var neganti sakarst, tādēļ vēdināšanai liela nozīme.

Telti nav ieteicams celt pie liela koka. Negaisā zibens var pārskatīties un iespert teltī. Tāpat telti nevajaga celt kalna pakājē, jo, lietum līstot, ūdens no kalna gāzīsies virsū no visām pusēm. Jauniegādāto telti ieteicams uzstādīt vispirms pilsētas dārzā. Tā aiztaupīsies sarežģītā sekošana gluži viekāršām telts uzstādīšanas instrukcijām. Pats galvenais, jaunā telts pilsētā rūpīgi jāaplaista ar ūdeni, jo no fabrikas nākušais vigvams parasti pirmā lietus ūdens kristībā savelkas par dažām collām. Protams, te runa ir par parastā audekla teltīm. Nailona teltis ir vieglas, tās var gandrīz iebāzt kabatā, bet nelaime tā, ka šīs teltis nelaiž cauri ne tikai ūdeni, bet arī gaisu. Tas nozīmē, ka telts sienas naktī nosvīst, un pārāk cieši neslēgta nailona telts skābekļa trūkuma dēļ var apdraudēt pārnakšņotāja veselību.

Normāla 9 x 9 pēdu telts viegli ievietojama automašīnā. Tā sver ap 35 mārciņas. Ļoti svarīgi ir telti pēc katras lietošanas pamatīgi izžāvēt, jo tas pagarinās telts mūžu. Jūs neticēsit, bet es personiski, kaut man, kā jau vidusšķiras latviešu trimdiniekam, ir pašam sava vasaras dāča, vēl joprojām visu vasaru pavadu teltī, varbūt tādēļ, ka esmu romantiķis un teltī jūtos tuvāk pie dabas krūts, bet varbūt arī tādēļ, ka tā ar neganto krākšanu netraucēju pārējiem ģimenes locekļiem nakts mieru.

Nākošā reizē pārrunāsim labai telšošanai nepieciešamās pārējās ierīces. Līdz tam laikam savā nupat iegādātā jaunajā teltī, pie savas 25 gadu vecās rakstāmmašīnas sēžot, palieku jūsu **A. Pelēkais**

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

ceturtdienu un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.
(pie Bloor St.)
Toronto, Ont. M5R 3G1
Tel. (416) 533-3884
(416) 533-0705

Ziedi un zaļie stādi lielā izvēlē.
Neatkarīgi no Jūsu dzīves vietas — zvaniet vai rakstiet — mēs Jums palīdzēsim.
Mēs runājam latviski
Irma **Ray**

UNITED FLORISTS OF CANADA
FLOWERS-BY-WIRE WORLD WIDE

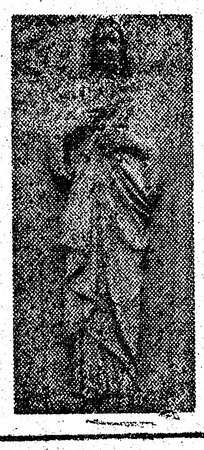

Gatavo piemineklus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIAL LTD.
Port Credit, Ont.

Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont, M4K 2X2
Tel. 466-7580

†

Natalija Marga

dzimusi 1893. gada 10. maijā,
mirusi 1980. gada 25. maijā.

Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

KALUPS
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
JEWELLERY LTD. Zeltkalies
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR
Namejs BATRAKS — (416) 274-3938
TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, k āarī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.
P. O. Box 1, Station A, Missisauga, Ont. L5A 2Y9

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.
Māra Gugāns-Lūsis

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi.
pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Vēl šinī gadā iznāks LKOK plkv. Alberta Liepiņa grāmata
1. JĀTNIEKU PULKS
Šajā grāmatā būs sakopotas vairāku autoru atmiņas par dzīvi un notikumiem, ko tie piedzīvojuši, novērojuši un izjutuši, būdami pulka kaŗavīri. Grāmatas saturs iedalīts Tā pasūtināma 105 nodaļās, ar vairāk nekā 300 illustrācijām. tieši apgādā līdz 10. septembrim. Cena 27 ASV dol, Kanadas dol. 32. Pēc tam cena 20 proc. augstāk. Visus, kas pieteiksies un izdarīs iemaksu līdz noteiktam laikam, ievedīsim grāmatai pievienotā subskribentu sarakstā. Uz pieprasījumu izsūtu pilnīgu satura rādītāju.
Apgāds GAUJA (Roberts Krūklītis)
P. O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

Dieva mierā aizgājusi mana sieviņa, baltu un nebaltu dienu līdzgaitniece, un mūsu mīļā māmiņa

Vanda Daugavietis

mirusi 1980. gada 14. jūnijā.
Apbedīta 17. jūnijā Sv. Pēteŗa kapsētā, Londonā, Ontario.

Mūžīgu mieru dodi viņai, Kungs . . .

Dziļās sērās
vīrs, divi dēli, vedekla, svainis un mazmeitiņa

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā
Vanda Daugavietis
* 1919. gada 17. jūnijā Andrupes pag.
† 1980. gada 14. jūnijā Londonā, Kanadā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Zinaida un Pēteris Beķeri

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais
Jānis Taube
dzimis 1904. gada 25. janvārī Rīgā,
miris 1980. gada 16. jūnijā. Toronto.

Viņu mīlestībā un sērās piemin
radi Toronto un Kalifornijā

L.K.O.K.
kapt. Roberts Goba
pievienojies aizgājušo varoņu pulkiem

Dziļās sērās
Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗu biedrība

Ievadīta Madrides akcija

DV Kanadas ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš kopā ar LNAK informācijas nozari apkārtrakstā DV ārējās informācijas un LNAK pārstāvjiem, tāpat citiem latviešu politiskā darba darītājiem bija norādījis uz 17. jūnija Pad. savienības iebrukumu Latvijā, no kāda laika šogad aprit 40 gadi. Šai sakarībā nosūtītas vēstules visiem Kanadas federālā parlamenta locekļiem. Apkārtrakstā politiskie darbinieki aicināti atbalstīt šo akciju, lai Latvijas okupāciju atgādinātu pēc iespējas plašākām kanadiešu aprindām. Apmeklējami parlamenta locekļi, atgādinot tiem Lavijas stāvokli, tāpāt jāraksta vēstules vietējiem kanadiešu laikrakstiem. Tas reizē būtu arī ievadījums LNAK un DV Kanadas valdes ārējās informācijas daļas plānotai akcijai Madrides konferencei. Vēstulē parlamenta locekļiem P. Vasariņš norādījis uz varmācīgo Baltijas valstu okupāciju un pēc tam Maskavas noorganizētām viltus parlamenta „vēlēšanām" visās trijās Baltijas valstīs, kam sekoja to nelikumīgā iekļaušana padomju impērijā, neļaujot demokratiskā ceļā izteikt tauias gribu. Ja taisnība okupantu datiem, tad latvieši drīz var būt minoritāte paši savā zemē. Pēc okupantu datiem tagad Latvijā dzīvo 53,7 proc. latviešu.

Latviešu karismātiskās lūgšanu grupas sanāksme notiks 19. un 20. jūlijā Viskonsinas dienvidos, apm. 70 jūdzes ziemeļos no Čikagas, Vandavēgā, pie 12. ceļa. Nāksim kopā, lai stiprinātu viens otru ticībā un lai paši gūtu jaunus spēkus ticības dzīvē. Mēs dzīvojam laikā, kāds nav bijis un arī vairs nebūs. Pasaules notikumi tuvojas kādam lielam noslēgumam. Pravietojumi, kas uzrakstīti bībelē, piepildās un notiek mūsu acu priekšā, tādēļ zemosimies Dieva priekšā un lūgsim, lai Viņš svētī šo sanāksmi.

Tuvākas ziņas par sanāksmi un apmešanos var saņemt, rakstot ar šādu adresi: T. Kringelis, Rt. 3, Box 366, Lake Zurich, Ill. 60047, U.S.A., vai zvanot pa tālruni: dienā — 1-815-385-9399, vai vakaros un svētdienās 1-312-438-7185.

Visus laipni lūdz piedalīties Indianapoles, Čikagas un Viskonsinas latviešu karismātiskās lūgšanas grupas.

Mācītāju . . .

(Turpinājums no 15. lp.)

Pie Baznīcas virsvaldes pastāv arī archīvs, to pārvalda māc. Edgars Ķiploks. Ja kādam ir fotografijas vai citi materiāli par latv. ev. lut. baznīcu dzimtenē vai trimdā, tie sūtāmi māc. E. Ķiplokam (adrese baznīcas kalendārā). Vērojot garīgās dzīves stāvokli, centrālā vieta būtu ierādāma garīgo rakstu izplatīšanai, lai ļaudis, kas vairs nevar apmeklēt dievkalpojumus, vismaz varētu lasīt vai klausīties no lentes dievvārdus. Par dzimtenes baznīcu ziņas vienpusīgas, pretrunīgas. Par tām daudz arī noklusē. Archibīskaps ziņoja, ka tuvākā laikā iznāks jauna aģenda. Kāds turīgs tautietis šīs aģendas izdošanai ziedojis līdzekļus. Visi mācītāji šo aģendu saņems kā dāvanu.

Sanāksmi ar svētceri beidza prāvests Elmārs Rozītis. Sestdienas pēcpusdienā sanāksmes dalībnieki devās svētceļojumā uz Plīnsavas kapsētu pie prof. Dr. T. Grīnberga kapa, kur svētvārdus teica archibīskaps A. Lūsis. No kapsētas visi devās uz Eslingenas dienvidus baznīcu, kur vispirms īsu brīdi pakavējās prof. Dr. T. Grīnberga mūzejā. Pēc tam bija dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu, ko baudīja ne tikai sanāksmes dalībnieki, bet visi baznīcēni, kas vien to vēlējās.

Minsteres latviešu ģimnazijā, Rietumvācijā, mācās latviešu jaunieši arī no citiem kontinentiem. Augšējā attēlā ģimnazijas direktors A. Liepkalns izsniedz liecību absolventei Lienei Ozolai no Kanadas. Viņa dzīvo Kalgarijā.

Foto: Toms Spoģis

Bikts runu teica prāv. Leons Čuibe, sprediķi archibīskaps A. Lūsis, lūgšanu māc. Ringolds Bērziņš. Archibīskaps asistējot prāv. L. Čuibem un prāv. E. Rozītim, evaņģelista kārtā iesvētīja Kārli Pētersonu no ASV. Dievkalpojuma beigās archibīskaps ar atzinības rakstu par uzticīgo un pašaizliedzīgo darbu draudzē un Kristus baznīcā apbalvoja Ludvigsburgas draudzes priekšnieci Tatjanu Liepiņu, reliģiskā laikraksta Pie Svētavota redaktrisi Mildu Pīpi, Eslingenas draudzes priekšnieku Viljamu Stāmeru un kasieri urnu kapu pārzini Martu Žagariņu u. c.

Irma Bērziņa

Izdodams

2 istabu dzīvoklis
Greenwood pazemja tuvumā.

Zvanīt vakaros 466-2988, vai 224-1571.

Meklē aukli

9 mēnešus vecam zēnam labā mājā.
Vēlams dzīvot iekšā.
Sestdienas un svētdienas parasti brīvas.

Zvanīt 498-7726, Toronto.

Mūžīgā mierā aizgājusi mūsu visu mīļā, labā svaine un tante

Anna Koks

dzim. Lācītis,

dzimusi 1909. gada 4. jūnijā Saikavā,
mirusi 1980. gada 1. jūnijā Toronto.

Augšā aiz zvaigznēm tur tiksies reizī mīļi,
Tie, kas šeit pasaulē šķīrušies būs.

Viņu pateicībā un mīlestībā piemin

Elvīra un Jānis Ikkers un viņu bērni, —
dēls Dainis ar ģimeni Otavā,
meita Irene Ziediņš ar bērniem ASV.

Dziļās sērās pieminam 1980. gada 28. maijā aizsaules ceļos aizgājušo

Kārli Dreimani

DV Holandes nodaļas valdes priekšsēdi

DV Centrālā valde

1980. g. pirmajā pusgadā no mums šķīrušies DV Bēru fonda dalībnieki:

Olga Bramanis
16. februārī Kičeneras - Vaterlū nod.

Voldemārs Gulēns, sen.
1. martā Londonas nod.

Jānis Kreināts
2. martā Sv. Katrīnas nod.

Alma Celms
3. aprīlī Niagara Falls nod.

Harijs Laviņš
9. aprīlī Londonas nod.

Jānis Plūdums
7. maijā Druvas nod.

Voldemārs Strautnieks
17. jūnijā Niagara Falls nod.

DV KANADĀ BĒRU FONDS

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIETEIKTIES TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdien., iesk., no pl. 12 dienā — 12naktī,
piektdien, sestdien no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienāsnopl.12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un lētmaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 **BENJAMIN** FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

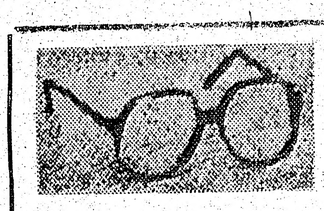

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.

221-1159

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9965 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasitinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnē ji latviski modus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot**
ALCAN 20 gadu garantiju

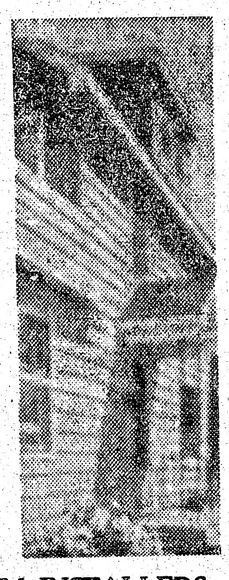

- △ **LIETUS NOVADA CAURULES**
- △ **LOGUS**
- △ **DURVIS**
- △ **MARĶĪZES (Awnings)**
- △ **JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS

Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.

1536 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikšanās
Tālr. 921-3924

670 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

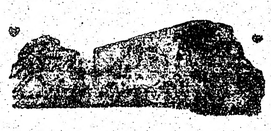

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

Amber Printers and Publishers
spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:

Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas —	$7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas —	$6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu —	$6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules —	$3.75
Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.	

Neziņas un ...

(Turpinājums no 1. lp.)

tīvu faktoru tālāko notikumu attstībā. Tā vien šķiet, ka arī Afganistānas okupāciju Kārters tagad izšķīries nolikt politiskās skatuves aizmugurē, jo ārlietu ministrs Maskijs sarunās ar Gromiko atzinis, ka Afganistānai tomēr esot svarīga stratēģiska nozīme Pad. savienības drošībai. Kārters arī noticējis Gromiko komūnistiskam „goda vārdam", ka Maskava Afganistānu neizlietos par militāru izejas bazi tālākām operācijm Indijas okeana telpā un Vidējos austrumos. Tajā pašā laikā Brežņevs Kremlī deklarējis, ka Pad. savienība nekādā gadījumā nepieļaus politiskas iekārtas maiņu.

Pieminot Kārtera nupat notikušo politisko ekskursiju, jāpabrīnās, kādēļ bez „padomdevējas Rosalīnas" Kārters šajā svarīgajā aizjūras misijā līdzi ņēmis arī savas ģimenes jaunāko atvasīti pusaudzi Ēmī. Droši vien ne jau tādēļ, ka ekscentriskais Kanadas premjērs Trudo savukārt ārzemju ceļojumos bija ņēmis līdz arī savu mazo dēlēnu Džastinu.

Prezidenta piedalīšanās kādā svarīgā starptautiskā kongresā parasti ievērojami ceļ viņa popularitātes akcijas. Šoreiz notika gluži pretējais. Pēc amerikāņu domas pētīšanas institūtu ziņām, tikai 20 proc. amerikāņu atzīst Kārtera ārpolitiskos gājienus par pareiziem. Arī vēlēšanu ziņā Kārteram nav iemesla būt priecīgam. Ja vēlēšanas notiktu jau tagad, viņš saņemtu tikai ap 30 proc. vēlētāju atbalsta, neatkarīgais kandidāts 26, bet Rēgens 42 proc.

Nav šaubu, ka starptautiskās politikas pašreizējā aina nav rožaina. Amerikāņu tautai par lielu pārsteigumu kļuvis zināms, ka viņu atomieroču atvairīšanas un uzbrukuma brīdināšanas tehniskās ierīces novecojušās. To rādīja nupat notikušās divas aplamās trauksmes, kas radās sarežģīto skaitļotāju techniskas kļūmes rezultātā. Amerikāņu izlūkošanas dienests tagad pārliecinājis, ka Kremlis tieši izplatījuma ieroču katēgorijā aizsteidzies priekšā ASV. Kļuvis arī zināms, ka Pad. savienība drudžaini izveido arī ķīmiskā kara arsenālu, un tieši tādēļ pagājušā nedēļā amerikāņu likumdevēji bez kādām debatēm piekrita nervu gāzes un citu šīs nozares ieroču produkcijas tūlītājai uzsākšanai.

Kad amerikāņi spriedelēja par neitrona bumbas radīšanu, Kremlis sacēla brēku, kas atbalsojās visā pasaulē. Krievi vaimanāja par „kapitālistu noziedzīgo un nežēlīgo bruņošanās plānošanu". Tagad zināms, ka starplaikā Pad. savienība pati ne vien izmēģinājusi neitrona bumbu, bet sarażojusi šos briesmīgos ieročus vērā ņemamā krājumā. Un tā draudīgie briesmu mākoņi savelkas arvien tumšāki. Tā vien liekas, ka tas nebūs Džimijs Kārters, kas spēs šos mākoņus izklīdināt. Droši vien gubernātors Ronalds Rēgens būs pareizi novērtējis amerikāņu tautas mentālitāti, kas, vīlusies Kārterā, meklēs glābēju, kas to izvestu no neziņas un briesmu labirinta. Rēgenam nebūt nevajadzēs žvadzināt zobenu, jo viņš pareizi izpratis, ka tikai spēcīgi un labi apbruņoti rietumi spēs aizkavēt Pad. savienības ekspansiju un nodrošināt pasaulei mieru.

Rēgens atklāti deklarējis, ka viņš, lai izdabātu komūnistiem, neupurēs nevienu amerikāņu sabiedroto. Viņš uzskata, ka Pad. savienības apspiestās tautas, tāpat kā visa Austrumeiropa, var izrādīties par nozīmīgākiem un svarīgākiem amerikāņu sabiedrotiem. Tas ir nenormāls un nožēlojams stāvoklis, ka ASV pašlaik nav neviena ista drauga visā Latīnamerikā. Pat Brazilija un Argentīna nesen nolīga paktu, kas patiesībā uzskatāms par „pretamerikāņu manifestu". Vai Kremlis necentīsies ielavīties pa aizmugures durtiņām šajās divās lielās Dienvidamerikas valstīs? Rēgens deklarējis, ka Brazilijas un Argentīnas atgūšana ir vitāli svarīga amerikāņu interesēm. Nav brīnums, ka tagad daudzi amerikāņu laikraksti, kas vēl nesen Rēgenu nicīgi saukāja par „novecojušos večuku", tagad jau runā par apdomīgo un piedzīvojumiem bagāto Roniju.

Aizvadītās nedēļas svarīgākais notikums ir pāvesta Jāņa Paula svētceļojums uz Braziliju. Vatikāns gan to noliedz, bet Svētā tēva reliģiskām misijām līdz iet arī veselīgs politisks strāvojums. Viņa magnetiskā personība un autoritāte ir neapšaubāma. Respektējot pārējās pasaules reliģijas, pāvests deklarējis, ka brīdī, kad būs radušies nepieciešamie dabiskie priekšnoteikumi, viņš centīsies izkārtot attieksmes ar ortodoksālo baznīcu un citām kristīgām reliģijām. Var gadīties, ka bezdievīgais komūnisms piedzīvos viņa aprakšanu nevis atomkaŗa ugunīs, bet kristīgās ticības renesanses morālo principu triumfa rezultātā. Tas varbūt būs lēns, bet mērķtiecīgs kaŗagājiens, kas jau iesācies, un tagadējais pāvests, Dieva sūtīts, nācis īstā laikā.

Izraēlā politiskā krize vēl tālāk sarežģījusies. Inflācija tur gadā pieaug par 100 proc., un ministru prezidents Begins, apsēsts ar palestīniešu problēmu, nespēj atrisināt daudzās svarīgās iekšpolitiskās lietas. Nav brīnums, ka ik gadus no Izraēlas uz ASV izceļo pāri par 30.000 Izraēlas pilsoņu. Ar Begina politiku pēdējā laikā nav apmierināti arī amerikāņu žīdi. Viņu iespaids politiskā plāksnē un arī financiālā ziņā Izraēlai bijis neatsveŗams. Tagad amerikāņu žīdi jau runā par savu atbalsta atraušanu, ja Begins nemainīs savu līdzšinējo nostāju.

Japānā notikušajās vēlēšanās uzvarēja labā spārna partijas. Rodoties politiskai stabilitātei, droši vien īstenosies arī Japānas tālākā apbruņošanās. Par neticamu paradoksu jāuzskata, ka aizsardzības vajadzībām katrs Japānas pilsonis līdz šim gadā izdeva tikai 87 dolarus, bet tanī pašā laikā katrs amerikānis, sievietes un bērnus ieskaitot, 860 dol. gadā.

Mums jāpiemin Indijas ministru prezidentes Indiras Gandijas personiskais traģiskais zaudējums. Aviācijas katastrofā bojā gāja viņas vecākais dēls, ko māte jau ilgus gadus lielā mīlestībā gatavoja atbildīgam amatam, lai tas pēc viņas nāves varētu pārņemt valsts vadību. Kad 1977. gadā Indira Gandija vēlēšanās zaudēja varu, tad tagad mirušais dēls bija tas, kas faktiski izplānoja un panāca savas mātes atgriešanos valsts vadībā. Ne velti viņu dēvēja par Indijas kroņprinci.

Palūkojoties šīs nedēļas raksta dažādo notikumu raibā mozaikā, mēs nevaram būt ne pārāk optimisti, nedz arī pesimisti. Optimismu mēs nedrīkstam zaudēt. Tāpat kā šī gada neparasti aukstajam jūnijam drošī vien sekos saulains un silts jūlijs, tāpat arī tagadējam šaubu un neziņas periodam pasaules politiskā skatuvē sagaidāmas gaišākas ainas.

Aleksandrs Ķegumnieks

Līgo svētku uzvedums uz Sidrabenes brīvdabas skatuves. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Kā līgoja Latgalē

(Turpinājums no 13. lp.)

Kamēr sievietes apstaigā savus un kaimiņu rudzu laukus, vīrieši kādā pakalnā dedz Jāņa ugunis un prāto, kur iet pēc vecās naudas, kur jāmeklē papardes zieds, kuŗa īpašnieks bez kādām grūtībām veco naudu rokā var dabūt, jo tādam laimīgajam zieda īpašniekam tā pati rokās dodas. Bet grūti ir papardes ziedu rokā sameklēt! Jāklejo visu nakti, daudzkārt velnu, raganu un dažnedažādu spoku sabiedrībā. Cilvēks bez drosmes to nevar izdarīt. Cik reižu nebija gadījies, ka tāds nedrošs meklētājs nākošā rītā nedzīvs mežā atrasts. Jeb arī pusdzīvs. Bet naudu sameklēt bez papardes zieda palīdzības vēl grūtāki. Aizraktā, paglabātā nauda daudz vietās ir sastopama. Ikkatras sādžas apkārtnē tāda vieta ir, ja ne vairāk, vismaz viena. Apprasaities kādam sirmgalvim, un tas jums to parādīs; par šo vietu daudz pastāstīs, arī par pārdrošniekiem, kas Jāņu naktī šo naudu sameklēt gribējuši. Jo kaut ar lielām grūtībām. Jāņu naktī to tomēr arī izdodas rokā sameklēt. Pārejā laikā to izdarīt nav iespējams, dziļi zemē tā nogrimusi. Tik pāris reižu vasarā tā iznāk uz zemes virsu, lai kaltētos. Uguntiņas tad naktī spīguļo, kad viņa kaltējas. Bet Jāņu naktī tik esi drošs — un būsi bagātnieks. Ej un roc. Visādi spoki apkārt tev pulcēsies, briesmu runas un draudus tu dzirdēsi; redzēsi, ka vicina ap tavu galvu zobenus, plāta spoki savas briesmīgās rīkles. Bet tu tik strādā ar lāpstu, un kad atdursies uz naudas katliņa, ņem un nes mājās. Vēl stiprāk pulcēsies spoki, vēl lielākus draudus dzirdēsi un biedinājumus. Piemēram, uzreiz kliegs: „Ej bēdz, salauzīšu ar vezumu!" jeb „Nost no ceļa, citādi noduršu!" Sargi Dievs, tev paklausīties un atskatīties atpakaļ! Tad katliņš ar naudu uzreiz pazudīs un tu paliksi bešā. Bet ja tu visu izturēsi, tad pārnesīsi mājās naudu, un milzum bagāts paliksi. To jums pastāstīs piedzīvojušie cilvēki, galvenā kārtā večī par vecās naudas meklēšanu Jāņu naktī. Jāņu ugunis dedzinot, jaunekļiem viņi arī to stāsta un uzmudina tos doties pamēģināt laimi.

Rīta pusē, kad kaimiņu sādžas apstaigātas, atgriežas sievietes ar salasītām dāvanām. Vīrieši iededzina pēdējās Jāņu ugunis, ietur kopā ar sievietēm maltīti no viņu mantām, un visi dodas mājās. Bet jaunieši vēl kādā birzī jeb pakalnē aizkavējas, lai sagaidītu saulītes uzlēkšanu. Tomēr viens otrs no jauniešiem atdalās no pulka un ar kādu draugu iet mēģināt laimes, meklēt naudiņas tanīs vietās, uz kuŗām večī aizrādīja. Gandrīz ap pusdienām, nākošā dienā, viņi mājās pārnāk. Kad viņus vaicā, izturas noslēpumaini un nekā daudz par savām dēkām nestāsta. Vai patīešām kādreiz meklētājs ko atrod, to grūti ticēt, bet starp sādžniekiem ir daudz nostāstu par to, ka tāda un tāda persona pateicoties tam, ka naudu Jāņu naktī atradusi, palikusi turīga, pat bagāta.

Dienu visi strādā, bet vakarā atkal iet līgot (rūtot). Arī zāles istabā ieņem cienījamu vietu. Sevišķi tās, kuŗas atnesa līgotāj-kaimiņi. Tik nākošā rītā zāles salasa no soliem un galda. Daļu no tām uzglabā pa visu gadu saimniece, un otru daļu sabaro govīm, kuŗām tās atnes veselību.

Arī Latgalē drīz noslēpumainais tradicionālisms izzudīs.

Raksta beigās (pēc vairākām līgo dziesmām latgaliešu izloksnē) ir piezīme, ka Latgalē, izņemot dažus novadus, Jāņos nelīgoja, bet „rūtoja" un pašus dziedātājus sauca par rūtotājiem:

Rūtoj bite, rūtoj saule,
rūto, rūto!
Bite madu lasīdam;
rūto, rūto!

T. dz.,

(uzrakstījis M. Apels Rezeknē)

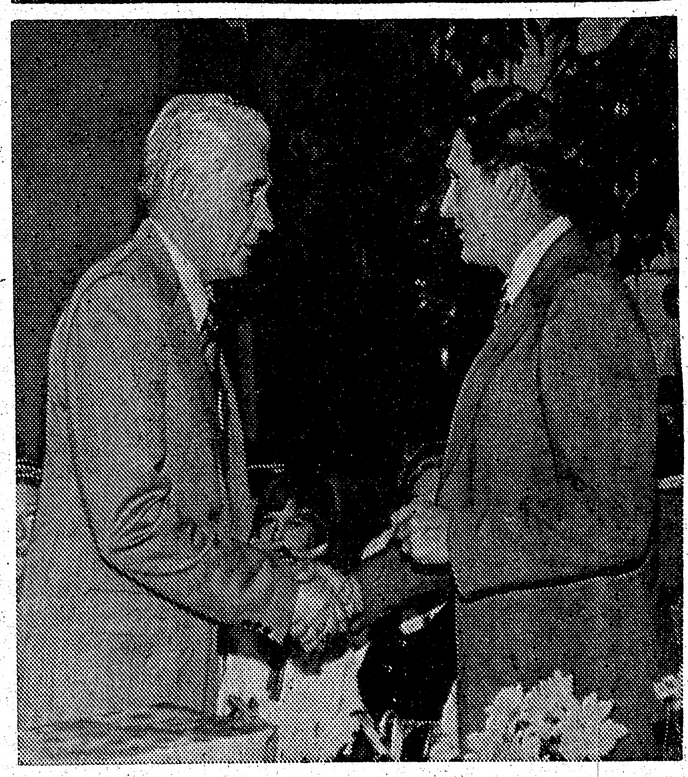

Toronto Latviešu biedrības jaunais valdes priekšsēdis L. Ozols (attēlā pa labi) TLB sestdie-nas skolas izlaiduma aktā pateicas biedrības pārstāvim skolā V. Pakalnam par ilgo darbu skolā. Foto: J. Liģera